

Sprawozdanie finansowe
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2007 roku
wraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta

Warszawa, dnia 29 kwietnia 2008 r.

SPIS TREŚCI

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	5
BILANS	6
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	8
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające	9
1. Informacje ogólne	9
2. Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego	9
3. Władze ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA	9
3.1. Skład Zarządu Spółki	9
3.2. Skład Rady Nadzorczej	9
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	10
5. Inwestycje ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA	10
6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	11
6.1. Profesjonalny osąd	11
6.2. Niepewność szacunków	11
7. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	13
7.1. Waluta sprawozdania	13
7.2. Oświadczenie o zgodności	13
8. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	13
9. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	14
10. Korekta błędów	14
11. Zmiana szacunków	15
12. Istotne zasady rachunkowości	15
12.1. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	15
12.2. Rzeczowe aktywa trwałe	15
12.3. Nieruchomości inwestycyjne	16
12.4. Wartości niematerialne	16
12.5. Leasing	16
12.6. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	17
12.7. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	17
12.8. Koszty finansowania zewnętrznego	17
12.9. Aktywa finansowe	17
12.10. Utrata wartości aktywów finansowych	18
12.10.1. Aktywa ujmowane według amortyzowanego kosztu	18
12.10.2. Aktywa finansowe wykazywane według kosztu	18
12.10.3. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	19
12.11. Należności i zobowiązania długoterminowe	19
12.12. Zapasy	19
12.13. Należności i zobowiązania krótkoterminowe	19
12.13.1. Należności z tytułu Cash Pool	19
12.14. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	20
12.14.1. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	20
12.15. Rozliczenia międzyokresowe	20
12.16. Zobowiązania układowe	20
12.17. Kapitały własne	20
12.17.1. Kapitał podstawowy	20
12.17.2. Kapitał zapasowy	20
12.17.3. Zysk/strata z lat poprzednich	20
12.18. Rezerwy	21
12.19. Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	21
12.20. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	21
12.21. Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne	21
12.22. Przychody	21
12.22.1. Sprzedaż towarów i produktów	22
12.22.2. Przychody ze świadczenia usług	22
12.22.3. Przychody z tytułu odsetek	22
12.22.4. Dywidendy	22
12.22.5. Przychody z tytułu wynajmu	22
12.23. Podatki	22
12.23.1. Podatek bieżący	22
12.23.2. Podatek od towarów i usług	22
12.23.3. Podatek dochodowy i odroczony podatek dochodowy	23
12.24. Zysk netto na akcję	23
13. Informacje dotyczące segmentów działalności	23
13.1. Segmenty branżowe	24

13.2. Segmenty geograficzne.....	26
14. Przychody i koszty.....	27
14.1. Przychody ze sprzedaży usług	27
14.2. Długoterminowe kontrakty budowlane	27
14.3. Pozostałe przychody operacyjne.....	28
14.4. Pozostałe koszty operacyjne	28
14.5. Przychody finansowe	28
14.6. Koszty finansowe	28
14.7. Koszty rodzajowe ujęte w rachunku zysków i strat	29
14.8. Koszty amortyzacji, odpisy aktualizujące i koszty zużycia materiałów ujęte w rachunku zysków i strat.....	29
14.9. Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych.....	29
15. Podatek dochodowy.....	30
15.1 Obciążenie podatkowe	30
15.2 Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	31
15.3. Odroczony podatek dochodowy	31
16. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	32
17. Zysk przypadający na jedną akcję.....	32
18. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	33
19. Rzeczowe aktywa trwałe	33
20. Nieruchomość inwestycyjna	34
21. Wartości niematerialne	34
22. Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i pozostałe aktywa finansowe	35
22.1. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.....	36
22.2. Zbycie jednostki zależnej przez ENERGIJA PÓŁNOC SA w 2007 r.....	37
23. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia	37
23.1. Programy akcji pracowniczych	37
23.2. Świadczenia z tytułu rozwiązywania stosunku pracy	37
24. Zapasy.....	37
25. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	37
25.1. Należności z tytułu dostaw i usług (brutto) - jednostki powiązane o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłat	38
25.2. Należności z tytułu dostaw i usług krótkookresowe (brutto) o pozostałym po dniu bilansowym okresie spłaty	39
25.3. Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane (brutto).....	39
25.4. Należności z tytułu Cash Pool.....	40
25.5. Należności długoterminowe	40
25.6. Należności z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją wykupu	40
26. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	40
26.1. Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne (struktura walutowa)	41
26.2. Inne inwestycje krótkoterminowe	41
26.3. Pożyczki krótkoterminowe	41
27. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwy	41
27.1. Kapitał podstawowy.....	41
27.1.1. Wartość nominalna akcji	42
27.1.2. Prawa akcjonariuszy	42
27.1.3. Akcjonariusze o znaczącym udziale.....	42
27.2. Kapitał zapasowy	42
27.3. Zyski zatrzymane.....	43
28. Rezerwy.....	43
28.1. Zmiany stanu rezerw	43
29. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe).....	44
29.1. Zobowiązania z tytułu robót i usług wobec spółek Grupy o pozostałym do dnia bilansowego okresie spłaty	44
29.2. Zobowiązania z tytułu robót i usług o pozostałym do dnia bilansowego okresie spłaty	45
29.3. Zobowiązania przeterminowane z tytułu dostaw i usług o pozostałym do dnia bilansowego okresie spłaty	45
29.4. Zobowiązania długoterminowe	45
30. Rozliczenie międzyokresowe przychodów i długoterminowe zobowiązania układowe	45
31. Noty objaśniające do rachunku przepływów pieniężnych	46
32. Zobowiązania warunkowe.....	46
32.1. Aktywa oddane pod zabezpieczenie	47
33. Sprawy sądowe.....	47
34. Nakłady inwestycyjne	47
35. Informacje o podmiotach powiązanych.....	47
35.1. Jednostka dominująca całej Grupy	48
36. Rozliczenia podatkowe	48
37. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	49
37.1. Ryzyko walutowe	49
37.2. Ryzyko związane z płynnością.....	49
37.3. Ryzyko cen towarów	50

37.4. Ryzyko kredytowe	50
37.4.1. Koncentracja należności wg kontrahentów stan na 31.12.2007 r.	50
37.5. Ryzyko cen towarów.....	51
38. Zarządzanie kapitałem	51
39. Instrumenty finansowe	51
40. Wynagrodzenia dla osób zarządzających i nadzorujących	52
41. Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych	52
42. Pożyczki udzielone członkom Zarządu	52
43. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu.....	52
44. Struktura zatrudnienia	52
45. Wydarzenia po dniu bilansowym	53

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

		Nr noty	w tys. zł	
			Rok zakończony dnia 31 grudnia 2007 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2006 roku
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA				
I	Przychody ze sprzedaży		141 697	86 958
1	Przychody ze sprzedaży towarów i produktów			110
2	Przychody ze sprzedaży usług	13	141 697	86 848
II	Koszt własny sprzedaży	14.7	133 684	79 881
III	Zysk brutto ze sprzedaży		8 013	7 077
IV	Pozostałe przychody operacyjne	14.3	7 714	10 114
V	Koszty ogólnego zarządu		13 851	11 521
VI	Pozostałe koszty operacyjne	14.4	1 518	5 805
VII	Przychody finansowe	14.5	3 987	5 540
VIII	Koszty finansowe	14.6	5 117	2 681
IX	Zysk (strata) brutto		-772	2 724
X	Podatek dochodowy	15.1	-1 330	
XI	Zysk netto z działalności kontynuowanej		558	2 724
DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA				
XII	Strata za rok obrotowy z działalności zaniechanej			
XIII	ZYSK NETTO za okres sprawozdawczy		558	2 724
Zysk na jedną akcję				
- średnia ważona liczba akcji w okresie			23 827 044	17 995 402
- podstawowy z zysku netto na jedną akcję za okres sprawozdawczy		17	0,02	0,15

BILANS

		Nr noty	w tys. zł	
			31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
	A k t y w a			
I	Aktywa trwałe (długoterminowe)		64 783	58 684
1	Rzeczowe aktywa trwałe	19	5 917	17 445
2	Nieruchomości inwestycyjne	20	5 187	
3	Wartości niematerialne	21	319	621
4	Inwestycje w jednostkach zależnych	22	47 689	33 366
5	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	22.1	503	503
6	Pozostałe aktywa finansowe	22		100
7	Należności długoterminowe	25	3 838	6 649
8	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	15.3	1 330	
II	Aktywa obrotowe		110 352	114 258
1	Zapasy			
2	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	25	87 134	40 742
3	Należności z tytułu podatku dochodowego	25	378	352
4	Rozliczenia międzyokresowe		405	119
5	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	26	7 462	24 754
6	Pozostałe aktywa finansowe	26.2	14 973	48 291
III	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży			
A K T Y W A R A Z E M			175 135	172 942
	P a s y w a			
I	Kapitał własny		116 122	115 564
1	Kapitał podstawowy	27.1	83 395	83 395
2	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	27.2		49 750
3	Kapitał zapasowy	27.2	49 750	
4	Niepokryta strata	27.3	-17 581	-20 305
5	Wynik okresu sprawozdawczego		558	2 724
II	Zobowiązania długoterminowe		5 865	7 916
1	Pozostałe zobowiązania	29.4	3 983	6 712
2	Rezerwy na odpisy emerytalne i nagrody jubileuszowe	23, 28	1 882	1 204
III	Zobowiązania układowe przewidziane do umorzenia	30	11 453	11 453
IV	Zobowiązania krótkoterminowe		41 695	38 009
1	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	29	38 719	32 709
2	Rezerwy	28	1 133	2 937
3	Rozliczenia międzyokresowe przychodów	30		194
4	Rozliczenia międzyokresowe bierne	29	1 843	2 169
IV	Zobowiązania razem		59 013	57 378
P A S Y W A R A Z E M			175 135	172 942
Wartość księgowa			116 122	115 564
Średnia ważona liczba akcji w okresie		17	23 827 044	17 995 402

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

w tys. zł

		2007 r.	2006 r.
A	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I	Zysk (strata) brutto	-772	2 724
II	Korekty o pozycje:	-47 036	-14 254
1	Amortyzacja	2 582	2 162
2	Różnice kursowe netto		58
3	Odsetki i dywidendy netto	-3 689	-1 918
4	Zysk (strata) na działalności inwestycyjnej	-3 232	-6 383
5	Zmiana stanu należności	-44 017	-12 951
6	Zmiana stanu zapasów		4 346
7	Zmiana stanu zobowiązań , z wyjątkiem kredytów i pożyczek	3 281	- 455
8	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-806	-58
9	Zmiana stanu rezerw	-1 126	945
10	Pozostałe korekty	-29	
	Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	-47 808	-11 530
B	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
1	Sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	14 840	4 979
2	Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	-2 923	-1 828
4	Sprzedaż pozostałych aktywów finansowych	33 264	4 793
5	Nabycie pozostałych aktywów finansowych		-47 357
6	Nabycie udziałów w jednostkach podporządkowanych	-18 819	-9 230
7	Dywidendy i odsetki otrzymane	768	1 574
8	Udzielone pożyczki- spłata	589	2 646
9	Udzielone pożyczki		-800
10	Odsetki	2 797	
	Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	30 516	-45 223
C	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
1	Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału		77 549
2	Spłata zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		
3	Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek		
4	Spłaty kredytów i pożyczek		
5	Dywidendy wypłacone		
6	Odsetki zapłacone/ otrzymane		
7	Wpływy ze sprzedaży instrumentów finansowych		
	Środki pieniężne netto z działalności finansowej		77 549
D	Zwiększenie (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych	-17 292	20 796
	Różnice kursowe netto		
	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	24 754	3 958
	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	7 462	24 754
	w tym: o ograniczonej możliwości dysponowania		

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za rok finansowy zakończony dnia 31 grudnia 2007 roku

	Kapitał akcyjny	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Razem
Na dzień 1 stycznia 2007 roku	83 395	49 750		-17 581	115 564
Nadwyżka ze sprzedaży akcji przeniesiona na kapitał zapasowy		-49 750	49 750		
Zysk (strata) za rok obrotowy				558	558
Przychody/koszty za rok obrotowy ogółem				558	558
Na dzień 31 grudnia 2007 roku	83 395		49 750	-17 023	116 122

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za rok finansowy zakończony dnia 31 grudnia 2006 roku

	Kapitał akcyjny	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Razem
Na dzień 1 stycznia 2006 roku	55 596		16 972	-37 387	35 181
Korekta błędu-przeszacowanie prawa wieczystego użytkowania gruntu zgodnie z MSSF				1 830	1 830
Korekta błędu roku 2006 - odpis aktualizujący wartość inwestycji				-1 720	-1 720
Na dzień 1 stycznia 2006 roku (po korekcie)	55 596		16 972	-37 277	35 291
Pokrycie straty z kapitału zapasowego			-16 972	16 972	
Zysk (strata) za rok obrotowy				2 724	2 724
Przychody/koszty za rok obrotowy ogółem				2 724	2 724
Emisja akcji	27 799	49 750			77 549
Na dzień 31 grudnia 2006 roku	83 395	49 750		-17 581	115 564

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające

1. Informacje ogólne

Sprawozdanie finansowe ENERGMONTAŻU-PÓŁNOC Spółka Akcyjna obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2007 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2006 roku.

W dniu 8 maja 2001 roku ENERGMONTAŻ-PÓŁNOC Spółka Akcyjna („Spółka” „jednostka”) została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym – Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy KRS, pod numerem 8564 (wcześniejsza rejestracja – Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy Sąd Gospodarczy XVI Wydział Gospodarczy Rejestrowy pod numerem RHB 29737).

Siedziba Spółki mieści się w Warszawie przy ulicy Przemysłowej 30.

Spółce nadano numer statystyczny REGON 0011519601.

Działalność Spółki jest bez ograniczeń czasowych.

Podstawowym przedmiotem działalności jest wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych.

Podmiotem bezpośrednio dominującym Spółki jest Polimex-Mostostal S.A.

2. Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Spółka sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2007 roku, które zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 29 kwietnia 2008 roku.

3. Władze ENERGMONTAŻ-PÓŁNOC SA

3.1. Skład Zarządu Spółki

Zarząd ENERGMONTAŻ-PÓŁNOC SA, powołany w dniu 30 czerwca 2006 roku przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki na okres szóstej, wspólnej kadencji, obejmującej lata obrotowe 2006 – 2008, w omawianym okresie sprawozdawczym działał w niezmienionym składzie:

1. Włodzimierz Dyrka	- Prezes Zarządu
2. Przemysław Milczarek	- Członek Zarządu
3. Mirosław Białogłowski	- Członek Zarządu

W dniu 6 grudnia 2007 roku Rada Nadzorcza ENERGMONTAŻ-PÓŁNOC SA ustaliła, iż z dniem 2 stycznia 2008 roku, na okres do końca szóstej, wspólnej kadencji Zarządu Spółki, obejmującej lata obrotowe 2006 – 2008, Zarząd Spółki będzie składał się z czterech członków. Następnie powołała w skład Zarządu, z mocą od dnia 2 stycznia 2008 roku, na okres do końca obecnej – szóstej, wspólnej kadencji, Pana Andrzeja Orlińskiego.

Jednocześnie Rada Nadzorcza uchwaliła, z mocą od dnia 2 stycznia 2008 roku, powierzenie Panu Mirosławowi Białogłowskiemu, pełniącemu dotychczas funkcję Członka Zarządu ds. Operacyjnych, pełnienie w Spółce funkcji Członka Zarządu ds. Rynku i Rozwoju Biznesu, natomiast Panu Andrzejowi Orlińskiemu, jako osobie zarządzającej, równoczesne pełnienie w Spółce funkcji Członka Zarządu ds. Operacyjnych.

3.2. Skład Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza ENERGMONTAŻ-PÓŁNOC SA szóstej kadencji, obejmującej lata obrotowe 2005 – 2007, w okresie do dnia 15 lutego 2007 roku działała w składzie:

1. Janusz Koczyk	- Przewodniczący
2. Artur Gabor	- Zastępca Przewodniczącego
3. Waldemar Wasiluk	- Sekretarz
4. Adam Dyląg	- Członek
5. Jacek Krawczyk	- Członek
6. Wojciech Wilomski	- Członek

W dniu 15 lutego 2007 roku Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał decyzję o wyrażeniu zgody na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez Polimex-Mostostal S.A. z siedzibą w Warszawie kontroli nad ENERGMONTAŻ-PÓŁNOC SA, zaś w dniu 28 marca 2007 roku Emitent otrzymał, w trybie art. 6 § 1 Kodeksu spółek handlowych, zawiadomienie o powstaniu stosunku dominacji Polimex-Mostostal S.A. wobec ENERGMONTAŻ-PÓŁNOC SA.

Tym samym ziściło się jedno ze zdarzeń, warunkujących zgodnie z Uchwałą nr 8 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki z dnia 18 października 2006 roku powołanie Pana Konrada Jaskóły do składu Rady Nadzorczej Spółki na okres szóstej kadencji, obejmującej lata obrotowe 2005 – 2007.

Wobec powyższych zmian, w okresie od dnia 15 lutego 2007 roku do dnia 12 czerwca 2007 roku Rada Nadzorcza działała w następującym składzie:

1. Janusz Koczyk	-	Przewodniczący
2. Artur Gabor	-	Zastępca Przewodniczącego
3. Waldemar Wasiluk	-	Sekretarz
4. Adam Dyląg	-	Członek
5. Jacek Krawczyk	-	Członek
6. Wojciech Wilomski	-	Członek
7. Konrad Jaskóła	-	Członek

W dniu 12 czerwca 2007 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA odwołało ze składu Rady Nadzorczej Spółki Panów: Jacka Krawczyka, Artura Gabora, Janusza Koczyka i Waldemara Wasiluka. Następnie, działając na podstawie § 14 ust. 1 i 2 Statutu Spółki ustaliło, iż z dniem 12 czerwca 2007 roku Rada Nadzorcza Spółki będzie liczyła pięciu Członków i wybrała do jej składu Panów: Mariana Boguckiego i Zygmunta Artwika.

Rada Nadzorcza ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA w nowym składzie ukonstytuowała się następująco:

1. Konrad Jaskóła	-	Przewodniczący
2. Wojciech Wilomski	-	Zastępca Przewodniczącego
3. Marian Bogucki	-	Sekretarz
4. Adam Dyląg	-	Członek
5. Zygmunt Artwik	-	Członek

W okresie od dnia 12 czerwca 2007 roku do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie miały miejsca zmiany w składzie Rady Nadzorczej.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki w dniu 29 kwietnia 2008 roku.

5. Inwestycje ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA

Spółka posiada inwestycje w następujących jednostkach zależnych:

Jednostka	Siedziba	Zakres działalności	% udział Spółki w kapitale zakładowym	
			31.12.2007 r.	31.12.2006 r.
„Energomontaż-Nieruchomości” Sp. z o.o.	Warszawa	1. Obrót nieruchomościami 2. Obsługa nieruchomości 3. Zarządzanie nieruchomościami	100,00	100,00
„Energomontaż-Magyarország” Sp. z o.o.	Budapeszt	1. Roboty budowlano-montażowe 2. Usługi, handel	100,00	100,00
„Energomontaż-Północ-Gdynia” Sp. z o.o.	Gdynia	1. Roboty budowlano-montażowe 2. Produkcja konstrukcji stalowych 3. Działalność handlowa	99,99	99,99
„Energop” Sp. z o.o.	Sochaczew	1. Produkcja rurociągów i konstrukcji stalowych 2. Usługi budowlano-montażowe	99,997	99,95
„Energomontaż-Północ-Technika Spawalnicza i Laboratorium” Sp. z o.o.	Warszawa	1. Prace badawczo-rozwojowe	99,30	99,30
ZRE Lublin S.A.	Lublin	1. Produkcja konstrukcji stalowych i urządzeń energetycznych 2. Usługi, handel, transport	73,48	63,67
„Energomontaż-Północ-Belchatów” Sp. z o.o.	Belchatów	1. Roboty budowlano-montażowe 2. Produkcja konstrukcji stalowych 3. Działalność handlowa	32,82	32,82
„Energomontaż-Północ” Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	1. Roboty budowlano-montażowe 2. Produkcja konstrukcji stalowych 3. Działalność handlowa	99,95	99,95

„Energomontaż-Północ-Warszawa” Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	1. Roboty budowlano-montażowe 2. Produkcja konstrukcji stalowych 3. Działalność handlowa	98,65	98,65
„Interco-Energomontaż-Północ” S.A. w likwidacji	Sochaczew	1. Usługi w zakresie agencji celnej	0,00	55,31

W 2007 r. ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA zakupiła od pracowników ZRE Lublin S.A. i od Skarbu Państwa akcje ZRE Lublin S.A. za kwotę 1.317.860,98 zł, zwiększając procentowy udział w kapitale zakładowym ZRE Lublin S.A. do 73,48%. W 2007 r. ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA objęła wszystkie nowe udiały w podwyższonym kapitale zakładowym „Energop” Sp. z o.o., pokrywając je wkładem pieniężnym w wysokości 17.500.000,00 zł, co spowodowało wzrost udziału w kapitale zakładowym „Energop” Sp. z o.o. do 99,997%.

W 2007 r. zakończono likwidację Spółki „Interco-Energomontaż-Północ” S.A. w likwidacji. W grudniu nastąpił zwrot kapitału w kwocie 266.703,08 zł tj. z 75.793,08 zł wypracowanym zyskiem. Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej i uproszczeniu procedur celnych istnienie spółki, której głównym celem była obsługa celna w wozie i wywozie towarów dla spółek grupy do krajów europejskich stało się bezzasadne.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Spółkę w podmiotach zależnych i stowarzyszonych jest równy udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek. Wyjątek stanowi „Energomontaż-Północ-Belchatów” Sp. z o.o., której wszystkie udiały są uprzywilejowane co do głosu, w ten sposób, że na każdy udział przypadają dwa głosy.

6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

6.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Spółka sporządzając sprawozdanie finansowe, zgodnie z MSSF, dokonuje szacunków i założeń, które mogą mieć wpływ na wielkości wykazane w niniejszym sprawozdaniu. Mimo, że przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących działań i zdarzeń, rzeczywiste wyniki mogą różnić się od przewidywanych.

Klasyfikacja umów leasingowych

Spółka dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

6.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

- Wycena rezerw

Rezerwy wycenia się w uzasadnionej wiarygodnie oszacowanej wartości. Tworzone są rezerwy na: odprawy emerytalne, nagrody jubileuszowe, na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe i inne. W innych rezerwach występują w szczególności rezerwy na możliwe niekorzystne dla spółki postanowienia w wyniku toczących się postępowań sądowych.

Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe szacowane są dla poszczególnych grup wiekowych z uwzględnieniem dotychczasowego stażu i przyszłych lat pracy. Do wyliczenia odpraw przyjmuje się według stanu na dzień bilansowy: zatrudnienie, wynagrodzenie zasadnicze waloryzowane o stopę dyskontową. Rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe szacowane są dla poszczególnych pracowników z uwzględnieniem przeciętnego wynagrodzenia.

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metody aktuarialnej. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 29.1. Zmiana wskaźników finansowych będących podstawą szacunków tj. spadek stopy dyskontowej o 1% i spadek wskaźnika wynagrodzeń o 1% spowodowałyby spadek rezerw o 4 tys. zł.

- Utrata wartości aktywów

Spółka przeprowadziła test na utratę wartości inwestycji. Oszacowanie polegało na analizie wrażliwości przyszłych przepływów pieniężnych dla Spółek zależnych od ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC Spółka Akcyjna na zmianę stopy dyskontowej. Wzrost zastosowanej stopy dyskontowej o 1% spowodowałyby zmniejszenie przyszłych skumulowanych strumieni pieniężnych o 43,6 mln złotych. Zastosowanie wyższej o 1 punkt procentowy stopy dyskontowej nie spowodowałyby konieczności rozpoznania trwałej utraty wartości inwestycji.

- Ujmowanie przychodów z tytułu umów o budowę

Spółka ustala przychody dla umów o budowę opierając się na kosztach odpowiadających części wykonanej usługi przy zastosowaniu metody „stopnia zaawansowania realizacji umowy”, a jeżeli nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wyniku umowy lub korekta wynikająca z tej wyceny jest nieistotna dla całości sprawozdania finansowego, ustalenia przychodów dokonuje się przyjmując tzw. „zerowy zysk”. Stosowanie przez Spółkę powyższych metod wymaga szacowania przychodów na podstawie proporcji kosztu dotychczas poniesionego w stosunku do całości planowanego kosztu.

Jeśli na podstawie analizy wynika, że łączne koszty wykonania umowy przekroczą łączne przychody z umowy to przewidywana strata jest ujmowana w danym okresie sprawozdawczym.

Zgodnie z przyjętymi w Spółce zasadami rachunkowości, dokonuje się ustalenia stopnia zaawansowania kontraktów usługowych przez ustalenie proporcji dotychczas poniesionych kosztów danego projektu do całkowitych oszacowanych kosztów. Z uwagi na długoterminowy charakter prowadzonych projektów oraz ich złożoność, a także możliwość pojawienia się nie przewidywanych wcześniej trudności związanych z realizacją projektu, może się okazać, iż rzeczywiste całkowite koszty realizacji projektu będą różniły się do szacunków dokonywanych na kolejne dni bilansowe. Zmiana szacunków całkowitych kosztów realizacji projektów mogłoby spowodować, iż ustalony na dzień bilansowy stopień zaawansowania projektu lub wartość oczekiwanej marży, a tym samym rozpoznany przychód, powinny być ustalone w innej wartości.

Spółka stosuje metodę procentowego zaawansowania prac przy rozliczaniu kontraktów długoterminowych. Stopień zaawansowania prac określony jest jako procent kosztów poniesionych do całości kosztów prognozowanych dla danego kontraktu. Gdyby taka określony stopień zaawansowania prac uległ zwiększeniu o 1% to kwota przychodu zostałaaby powiększona o 1 232 tys. zł przy jednoczesnym zwiększeniu kosztów o 1 094 tys. zł.

- Odpisy amortyzacyjne

Spółka dokonuje odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych metodą liniową, w równych ratach miesięcznych, z uwzględnieniem długości okresu używania, który jest wielkością szacunkową i zależy od decyzji Zarządu Spółki. Zarówno okres użytkowania, jak i metoda amortyzacji jest okresowo weryfikowana, po czym Spółka dokonuje (o ile to konieczne) odpowiedniej korekty odpisów amortyzacyjnych za bieżące i przyszłe okresy.

- Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdania finansowego, rezerwa na podatek dochodowy jest tworzona metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów, a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych aktywów podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata w takiej wysokości, w jakiej prawdopodobne jest, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać w/w różnice aktywa i straty.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu, gdy przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony są wycenione na podstawie stawek podatkowych, które przewiduje się, że będą obowiązywały w okresie, w którym poszczególne różnice przejściowe będą się realizowały

W latach 2002-2005 Spółka ponosiła straty podatkowe. W roku 2006 Spółka osiągnęła po raz pierwszy dochód podatkowy pozwalający na potrącenie poniesionych w latach wcześniejszych strat. Spółka w poprzednich latach obejmowała aktywo z tytułu podatku odroczonego w pełni odpisem aktualizującym nie mając pewności, co do możliwej realizacji tego aktywa. Na dzień 31 grudnia 2007 roku w bilansie zaprezentowano aktywo z tytułu podatku dochodowego w kwocie 1.330.000,00 zł.

Spółka rozpoznała składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie (realizację straty podatkowej z lat poprzednich).

7. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych, oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które są wyceniane według wartości godziwej.

Sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („zł”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach zł.

Sprawozdanie finansowe za 2007 r. zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

7.1. Waluta sprawozdania

Walutą pomiaru Spółki i walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

Występujące w Spółce aktywa lub pasywa w walutach obcych zostały przeliczone na walutę sprawozdawczą według zasad określonych w MSR 21.

7.2. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz MSSF zatwierdzonymi przez UE. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

8. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Poniżej zostały przedstawione nowe lub zmienione regulacje MSSF oraz nowe interpretacje KIMSF, które Spółka zastosowała w bieżącym roku. Ich zastosowanie, oprócz kilku dodatkowych ujawnień, nie miało wpływu na sprawozdanie finansowe.

MSR1 Prezentacja sprawozdań finansowych – Ujawnienia dotyczące kapitału

Spółka zastosowała zmienione regulacje MSR1. Nowe ujawnienia zostały zaprezentowane w nocy 39.

MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena

Spółka zastosowała MSSF 7. Najistotniejsze zmiany zostały wprowadzone do noty 26 „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności „ oraz do noty 38 „Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym”.

KIMSF 7 Zastosowanie metody przekształcenia w ramach MSR 29 „Sprawozdawczość w warunkach hiperinflacji”

Zastosowanie tej interpretacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

KIMSF 8 Zakres MSSF 2

Spółka nie posiada transakcji, w ramach których zostały wydane akcje jako zapłata za otrzymane dobra lub usługi. Zastosowanie tej interpretacji nie ma zatem wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

KIMSF 9 Ponowna ocena wbudowanych instrumentów pochodnych

Interpretacja ta stwierdza, że oceny, czy dana umowa zawiera wbudowany instrument pochodny dokonuje się na moment przystąpienia do umowy. Ponowna ocena jest możliwa jedynie wtedy, gdy nastąpią zmiany w umowie istotnie wpływające na wynikające z niej przepływy pieniężne. Zastosowanie tej interpretacji nie spowodowało zmian wpływających na niniejsze sprawozdanie finansowe.

KIMSF 10 Śródroczna sprawozdawczość finansowa a utrata wartości

Interpretacja stwierdza, że jednostka nie może odwracać utraty wartości rozpoznanej w poprzednim okresie śródrocznym dotyczącej wartości firmy lub inwestycji w instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży. Zastosowanie tej interpretacji nie spowodowało zmian wpływających na niniejsze sprawozdanie finansowe.

9. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

MSSF 8 Segmenty operacyjne - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2009 roku,

MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych (zmieniony we wrześniu 2007 r.) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2009 roku - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,

MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego (zmieniony w marcu 2007 r.) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2009 roku - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,

Interpretacja KIMSF 11 Wydanie akcji w ramach Grupy i transakcje w nabytych akcjach własnych - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 marca 2007 roku,

Interpretacja KIMSF 12 Umowy na usługi koncesjonowane - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2008 roku - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE,

Interpretacja KIMSF 13 Programy lojalnościowe - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 lipca 2008 roku - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE,

Interpretacja KIMSF 14 MSR 19 - Ograniczenia w wycenie aktywów programów określonych świadczeń, wymogi minimalnego finansowania i ich interakcje - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2008 roku - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE.

MSSF 3 Połączenie jednostek gospodarczych (zmieniony w styczniu 2008) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 lipca 2009 roku - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,

MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe (zmieniony w styczniu 2008) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 lipca 2009 roku - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,

MSSF 2 Płatności w formie akcji: warunki nabywania uprawnień i anulowanie (zmieniony w styczniu 2008) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2009 roku - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,

Zmiany do MSR 32 i MSR 1: Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży po wartości godziwej (zmiany wprowadzone w lutym 2008) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2009 roku - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,

Zarząd jest w trakcie analizy wpływu powyższych standardów oraz interpretacji na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości.

Z uwagi na wprowadzenie MSSF 7 i zmian do MSR 1, Spółka w niniejszym sprawozdaniu zamieszcza dodatkowe ujawnienia odnośnie posiadanych instrumentów finansowych i kapitału w roku rozpoczynającym się 1 stycznia 2007 roku oraz w danych porównywalnych.

10. Korekta błędów

W sprawozdaniu za rok zakończony 31 grudnia 2007 roku dokonano następujących korekt błędów:

1. Korekty wyceny posiadanych w dzierżawie wieczystej gruntów w Sochaczewie i Kozienicach do wartości zgodnej z wyceną rzeczoznawcy lub na podstawie rzeczywistych transakcji sprzedaży.

Korekta błędu dotyczyła sprawozdania na dzień 31.12.2006 r., w którym wyżej wymienione grunty nie były wycenione do wartości godziwej.

W wyniku korekty zwiększyła się wartość środków trwałych w bilansie otwarcia o 1.441 tys. zł, zyski zatrzymane wzrosły o 1.830 tys. zł, a rozliczenia międzyokresowe przychodów długoterminowe spadły o 389 tys. zł.

2. Spółka utworzyła odpis do wartości bilansowej aktywów netto Spółki „Energomontaż-Nieruchomości” Sp. z o.o.

Korekta błędu dotyczyła sprawozdania na dzień 31.12.2006 r., w którym nie uwzględniono obniżenia wartości udziałów do wartości udziałów netto.

W wyniku korekty zmniejszyła się wartość inwestycji w jednostkach zależnych o 1.720 tys. zł, oraz spadły zyski zatrzymane o 1.720 tys. zł.

11. Zmiana szacunków

W okresie sprawozdawczym nie nastąpiły zmiany szacunków, które miałyby wpływ na okres bieżący lub na okresy przyszłe.

12. Istotne zasady rachunkowości

12.1. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż złoty polski zostały przeliczone przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Waluta	Średni kurs w zł	
	31.12.2007 r.	31.12.2006 r.
EUR	3,5820	3,8312
HUF	0,014188	0,015186
LIT	1,0374	1,1096

12.2. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia oraz wszelkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do używania. Wszelkie koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, w tym koszty napraw i konserwacji, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Spółka dokonuje odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych metodą liniową, w równych ratach miesięcznych. Amortyzacja jest naliczana przez szacowany okres użyteczności danego składnika aktywów, wynoszący:

Lp.	Typ	Okres w latach
1	Budynki i budowle	40
2	Maszyny i urządzenia techniczne	10
3	Urządzenie biurowe	5
4	Środki transportu	5
5	Komputery	3
6	Inwestycje w obcych środkach trwałych	10

Do rzeczowych aktywów trwałych Spółka zalicza prawo wieczystego użytkowania gruntów.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Decyzję o trwałej utracie wartości lub zaniechaniu inwestycji każdorazowo podejmuje Zarząd Spółki.

Spółka weryfikuje na koniec każdego roku obrotowego środki trwałe pod kątem utraty wartości, okresu użytkowania, wartości końcowej i zastosowanej metody amortyzacji. W przypadku, gdy zaistniała istotna zmiana w trybie uzyskiwania korzyści ekonomicznych, Spółka dokonuje stosownych korekt mających wpływ na bieżący i przyszły rok obrotowy.

12.3. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym powstały.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, zawarcie umowy leasingu operacyjnego lub zakończenie budowy (wytworzenia nieruchomości inwestycyjnej).

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela – Spółkę staje się nieruchomością inwestycyjną, Spółka stosuje zasady opisane w części „Rzeczowe aktywa trwałe” aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

Spółka wydzieliła nieruchomości inwestycyjne – są to obiekty przynoszące przychód z tytułu wynajmu.

12.4. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Spółka ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika wartości niematerialnych, wynoszący 5 lat.

12.5. Leasing

Spółka jako leasingobiorca.

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

12.6. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

Udziały i akcje spółek zależnych i stowarzyszonych są wyceniane w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Spółka nie prowadzi wspólnych przedsięwzięć, które nie podlegają konsolidacji.

12.7. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiekolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmują się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

12.8. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia według podejścia przedstawionego w MSR 23.

Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki, dywidendy, oraz zyski i straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

12.9. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe nabyte w celu generowania zysku dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny są klasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględniania kosztów transakcji sprzedaży). Zmiany wartości tych instrumentów finansowych uwzględniane są w przychodach lub kosztach finansowych.

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji, z uwzględnieniem wartości rynkowej na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości.

Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), odnosi się na kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości odnosi się do rachunku zysków i strat jako koszt finansowy.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia są one wyceniane po cenie nabycia, czyli w wartości godziwej, obejmującej koszty transakcji.

Spółka posiada aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności – obligacje komercyjne na kwotę 14.914.144,30 zł (w cenie nabycia) oraz lokaty krótkoterminowe oraz środki na rachunkach bankowych i w kasach w kwocie 7.529.925,27 zł.

Spółki z Grupy Kapitałowej ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA w 2007 r. dla efektywnego wykorzystania środków finansowych korzystały z cash poola realizowanego poprzez ABN AMRO Bank (Polska) S.A.

Celem realizacji cash poola jest:

- zapewnienie płynności finansowej spółek grupy,
- efektywne wykorzystanie wolnych środków finansowych w Grupie,
- obniżenie kosztów finansowania zewnętrznego,
- zmniejszenie wypływu środków finansowych poza Grupę Kapitałową.

12.10. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

12.10.1. Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez rezerwę. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

12.10.2. Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu

kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

12.10.3. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i – w przypadku aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej – amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do rachunku zysków i strat. Nie można ujmować w rachunku zysków i strat odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

12.11. Należności i zobowiązania długoterminowe

Zgodnie z MSR39 należności i zobowiązania długoterminowe, które nie są oprocentowane, podlegają dyskontowaniu i prezentowane są w sprawozdaniu finansowym według wartości bieżącej.

W większości przypadków zapłaty dokonuje się w formie środków pieniężnych lub ich ekwiwalentów, zaś kwota przychodów równa się kwocie środków pieniężnych otrzymanych lub należnych. Jeżeli jednak wpływy środków pieniężnych lub ich ekwiwalentów są odroczone, wartość godziwa zapłaty może być niższa niż nominalna wartość środków pieniężnych lub ich ekwiwalentów otrzymanych lub należnych.

Różnice pomiędzy wartościami nominalnymi należności lub zobowiązań długoterminowych, a ich wartościami bieżącymi, w okresie w którym powstały korygują odpowiednio przychody lub koszty finansowe.

12.12. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Materiały w Spółce nabywane są na konkretne projekty. Niewielka kwota zapasów to końcówki materiałów niewykorzystanych. Są one wyceniane według cen sprzedaży możliwej do uzyskania, co odpowiada cenie towarów niepełnowartościowych lub złomu.

12.13. Należności i zobowiązania krótkoterminowe

Należności i zobowiązania, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 30 do 360 dni, są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisów na nieściągalne należności.

Odpisy aktualizujące dokonywane są na należności z uwzględnieniem ich zabezpieczenia:

- w momencie postawienia dłużnika w stan likwidacji, upadłości bądź oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, na należności zasądzone w momencie skierowania sprawy do sądu, lecz nie później niż po otrzymaniu wyroku sądowego i skierowaniu do egzekucji,
- na należności kwestionowane przez dłużnika,
- inne o znacznym prawdopodobieństwie nieściągalności.

W przypadku gdy wpływ pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

12.13.1. Należności z tytułu Cash Pool

CASH POOL - konsolidacyjny rachunek bankowy – konsolidacja sald - jest to rozwiązanie optymalizujące zarządzanie saldami rachunków bieżących i pomocniczych poprzez automatyczną konsolidację tych sald na wybranym przez Firmę rachunku.

ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA i spółki zależne Grupy korzystają z Cash - Pool tj. - na koniec każdego dnia salda rachunków bankowych ze wszystkich spółek są przenoszone na wydzielone konto bankowe. Całkowite saldo rachunku Cash Pool powinno być dodatnie. Ujemne saldo jednych spółek jest pokrywane wpłatami z innych spółek zależnych.

Bank codziennie nalicza odsetki wg zmiennej stopy od dodatnich i ujemnych sald na rachunku Cash pool-owym.

Oprocentowanie ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA jest jako agenta operacji Cash pool-owych o 0,05 punktu procentowego wyższe niż oprocentowanie pozostałych spółek.

Pokryte przez ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA salda kredytowe spółek Grupy są prezentowane w pozostałych należnościach lub zobowiązaniach bieżących.

Na dzień 31.12.2007 r. Spółka z tytułu realizacji transakcji Cash pool-owych posiadała należności krótkoterminowe od spółek Grupy w wysokości 14.241.419,84 zł.

12.14. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

12.14.1. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Zyski i straty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku naliczania odpisu. Spółka na dzień bilansowy nie posiada kredytów bankowych i pożyczek.

12.15. Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe kosztów wykazuje się w wysokości już poniesionych kosztów, które dotyczą lat następnych od dnia bilansowego. Koszty te wykazuje się w wartości nominalnej po uprzednim upewnieniu się, że koszty te przyniosą jednostce korzyści w przyszłości.

Rozliczenia międzyokresowe obejmują przede wszystkim:

- ubezpieczenia,
- prenumeraty,
- z góry opłacone czynsze.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów wykazuje się z uwzględnieniem zasady ostrożnej wyceny. Obejmują one przede wszystkim równowartość otrzymanych lub należnych środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych.

12.16. Zobowiązania układowe

W tej pozycji prezentowana jest równowartość kwot zobowiązań przewidzianych do umorzenia w układzie zawartym przez Spółkę z wierzycielami. Raty układowe są spłacane terminowo a zakończenie spłat nastąpi 30.09.2009 r.

12.17. Kapitały własne

12.17.1. Kapitał podstawowy

Ostatnia emisja akcji Spółki miała miejsce w 2006 r. w ilości 7.942.348 szt. o wartości nominalnej 3,50 zł/szt. Z tytułu tej emisji kapitał podstawowy został podwyższony z kwoty 55.596.436,00 zł do kwoty 83.394.654,00 zł.

12.17.2. Kapitał zapasowy

W wyniku sprzedaży akcji serii F po cenie emisyjnej 10,00 zł/szt. nadwyżka między ceną nominalną, a ceną sprzedaży w wysokości 6,50 zł/szt. po pomniejszeniu o koszty emisji została przeznaczona na kapitał zapasowy w kwocie 49.750.305,82 zł.

12.17.3. Zysk/strata z lat poprzednich

Wynik z lat poprzednich na dzień 31 grudnia 2006 roku była to niepokryta strata w kwocie 20.415.835,84 zł, a wynik poprzedniego okresu to zysk w kwocie 2.723.737,06 zł. Wypracowany wynik za rok 2006 przeznaczono na pokrycie straty z lat poprzednich.

W roku 2007 roku Spółka zidentyfikowała błąd podstawowy i dokonała korekty bilansu otwarcia w wyniku, której niepodzielony wynik z lat poprzednich wzrósł o 110 tys. zł.

Na dzień 31.12.2007 roku niepokryta strata z lat poprzednich wyniosła 17.581 tysięcy złotych a wynik finansowy za 2007 rok wniósł 558 tysięcy złotych.

12.18. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

12.19. Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Spółki mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczana przez zewnętrznego licencjonowanego aktuarusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń są rozpoznawane w rachunku zysków i strat.

12.20. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe nie będące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość godziwa zobowiązań jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeśli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie zobowiązań w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

12.21. Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne

Zgodnie z polską praktyką gospodarczą akcjonariusze mogą dokonać podziału zysku na cele pracownicze w formie zasilenia funduszu socjalnego oraz innych funduszy specjalne. W sprawozdaniu wg MSSF ta część podziału zysku jest zaliczona do kosztów działalności okresu.

W Spółce za 2007 i 2006 taki podział wyniku nie wystąpił.

12.22. Przychody

Spółka ujmuje przychody w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można w sposób wiarygodny wycenić.

Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

12.22.1. Sprzedaż towarów i produktów

Przychody ze sprzedaży produktów i usług obejmują otrzymane oraz należne wpływy korzyści ekonomicznych. Są one ujmowane, jeśli ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do produktów i towarów zostało przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

12.22.2. Przychody ze świadczenia usług

Przychody ze świadczenia usług są rozpoznawane proporcjonalnie do stopnia zaawansowania kosztu i pod warunkiem, iż jest możliwe jego wiarygodne oszacowanie. Spółka prowadzi wymaganą ewidencję w sposób ciągły. Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalony jest jako stosunek kosztów poniesionych do całkowitych szacowanych kosztów niezbędnych do zrealizowania zlecenia.

Jeżeli stopień zaawansowania niezakończonych usług nie może być na dzień bilansowy ustalony w sposób wiarygodny, to przychód ustala się w wysokości poniesionych w danym okresie sprawozdawczym kosztów, nie wyższych jednak od kosztów, których pokrycie w przyszłości przez zamawiającego jest prawdopodobne.

W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty wykonania umowy przekroczą łączne przychody z tytułu umowy, przewidywana strata jest ujmowana jako koszt okresu, w którym została ujawniona.

Jeżeli poniesione koszty przekraczają swoim zaawansowaniem procentowym zaawansowanie zafakturowanej sprzedaży, wynikające z powyższej różnicy naliczone przychody ze sprzedaży prezentowane są w aktywach bilansu w należnościach z tytułu dostaw robót i usług.

Jeżeli zaawansowanie procentowe zafakturowanej sprzedaży przekracza zaawansowanie procentowe poniesionych kosztów, wynikające z powyższej różnicy przyszłe przychody prezentowane są w zobowiązaniach z tyt. dostaw robót i usług.

12.22.3. Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe przez szacowany okres użytkowania instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

12.22.4. Dywidendy

Dywidendy zalicza się do przychodów na dzień ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do otrzymania dywidendy.

12.22.5. Przychody z tytułu wynajmu

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

12.23. Podatki

12.23.1. Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

12.23.2. Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem, gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

12.23.3. Podatek dochodowy i odroczony podatek dochodowy

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Spółka analizuje na bieżąco możliwości wykorzystania straty podatkowej z lat poprzednich.

Spółka zakłada wypracowanie zysku w roku 2008 i kolejnych, co pozwoli wykorzystać stratę podatkową. Zaprezentowane w bilansie aktywo z tytułu podatku odroczonego w wysokości 1.330 tys. zł. zostało utworzone w wysokości prawdopodobnej do wykorzystania.

12.24. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

13. Informacje dotyczące segmentów działalności

Podstawowy wzór podziału sprawozdawczości Spółki oparty jest na segmentach branżowych, a uzupełniający na segmentach geograficznych. Organizacja i zarządzanie przedsiębiorstwem odbywają się w podziale na segmenty, uwzględniając branże, dla której oferowane są usługi budowlano montażowe.

13.1. Segmenty branżowe

Spółka wyróżnia następujące segmenty branżowe w swojej działalności:

- **Produkcja** - produkcja wyrobów bez względu na rodzaj odbiorcy.
- **Energetyka** - usługi związane z branżą energetyczną. Odbiorcami usług są elektrownie, elektrociepłownie i zakłady energetyczne,
- **Chemia** - usługi związane z branżą chemiczną. Odbiorcami usług są zakłady chemiczne, rafinerie, petrochemie, gazownictwo,
- **Budownictwo** - usługi budowlano-montażowe nie związane z energetyką i chemią,
- **Usługi pomocnicze i pozostałe** - usługi wynajmu, dzierżawy, badań laboratoryjnych, serwis urządzeń.

Poniżej przedstawiono podział sprzedaży według przedmiotu przychodów ze sprzedaży w tys. zł:

Lp.	Podział branżowy przychodów ze sprzedaży	31.12.2007 r.	31.12.2006 r.
1.	Budownictwo	31 482	10 650
2.	Energetyka	61 771	39 097
3.	Chemia	44 492	31 319
4.	Usługi pomocnicze i pozostałe	3 952	5 892
	RAZEM:	141 697	86 958

Rozszerzone dane o segmentach branżowych za lata 2007 i 2006 dotyczące przychodów i zysków oraz niektórych aktywów i zobowiązań w poszczególnych segmentach branżowych na dzień 31 grudnia 2007 roku i na dzień 31 grudnia 2006 roku, przedstawione są w kolejnych tabelach.

Spółka zazwyczaj rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych – przy zastosowaniu bieżących cen rynkowych.

Prezentowane w nocie poniżej inwestycje w spółki zależne i stowarzyszonych są w kwocie netto uwzględniającej odpisy aktualizujące utratę wartości aktywa. W 2007 roku Spółka dokonała odpisu aktualizacyjnego na Energomontaż Północ Spółka zoo w likwidacji w kwocie 4.353 tysięcy złotych (nota 23).

ROK BIEŻĄCY 31.12.2007 r.	Produkcja	Budownictwo	Energetyka	Chemia	Pozostała działalność	RAZEM
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych		31 482	61 771	44 492	3 952	141 697
Przychody ogółem		31 482	61 771	44 492	3 952	141 697
Pozycje wynikowe						
Wynik segmentu		3 340	1 292	2 540	877	8 013
Nieprzypisane koszty						7 655
Zysk z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i kosztami finansowymi						358
Koszty finansowe netto						1 130
Zysk/strata przed opodatkowaniem						-772
Podatek dochodowy						-1 330
Zysk/strata netto za okres						558
Aktywa						
Aktywa segmentu		19 422	26 274	15 635	3 670	65 001
Nieprzypisane aktywa						110 134
Aktywa ogółem						175 135

Zobowiązania						
Zobowiązania segmentu		3 361	15 560	8 547	1 660	29 128
Zobowiązania nieprzypisane						29 885
Kapitały własne						116 122
Zobowiązania i kapitały ogółem						175 135
Pozostałe informacje dotyczące segmentu						
Nakłady Inwestycyjne						3 136
Rzeczowe aktywa trwałe						3 092
Wartości niematerialne						44
Amortyzacja rzeczowa aktywów trwałych						2 538

ROK POPRZEDNI 31.12.2006 r.	Produkcja	Bukownic- two	Energety- ka	Chemia	Pozostała działalność	RAZEM
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych		10 350	39 097	31 319	5 892	86 958
Sprzedaż pomiędzy segmentami						
Przychody ogółem		10 350	39 097	31 319	5 892	86 958
Pozycje wynikowe						
Wynik segmentu		977	3 725	3 121	-746	7 077
Nieprzypisane koszty						7 212
Zysk z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i kosztami finansowymi						-135
Koszty finansowe netto						-2 859
Zysk/strata przed opodatkowaniem						2 724
Podatek dochodowy						
Zysk/strata netto za okres						2 724

Aktywa						
Aktywa segmentu		8 204	14 477	14 590	3 310	40 581
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych						33 969
Nieprzypisane aktywa						98 392
Aktywa ogółem						172 942
Zobowiązania						
Zobowiązania segmentu		3 093	4 035	1 899	384	9 411
Zobowiązania nieprzypisane						47 967
Kapitały własne						115 564
Zobowiązania i kapitały ogółem						172 942
Pozostałe informacje dotyczące segmentu						
Zwiększenia kapitału						77 549
Nakłady Inwestycyjne:						1 918
Rzeczowe aktywa trwałe						1 267
Wartości niematerialne						651
Amortyzacja rzeczowa aktywów trwałych						2 128
Amortyzacja wartości niematerialnych						34
Amortyzacja						2 162

13.2. Segmenty geograficzne

Poniżej przedstawiono przychody ze sprzedaży w podziale geograficznym w tys. zł:

Kierunek sprzedaży	Przychody z działalności kontynuowanej w 2007 r.	Przychody z działalności kontynuowanej w 2006 r.
Przychody ze sprzedaży	141 697	86 958
w tym:		
Kraj	107 221	58 073
Eksport	34 476	28 885
w tym:		
Niemcy	2 721	2 617
Norwegia	529	18 299
Węgry	6 099	4 398
Włochy	2 838	3 571
Litwa	17 666	
Szwecja	1 442	
Belgia	2 372	
Urugwaj	809	

Rozszerzone dane dotyczące segmentów geograficznych za lata 2007 i 2006 oraz stany na dzień 31 grudnia 2007 roku jak i na dzień 31 grudnia 2006 roku prezentują tabele poniżej.

Okres od 01.01.2007 r. do 31.12.2007 r.	Kraj	Zagra- nica	W tym:								Razem 2007 r.
			Niemcy	Węgry	Litwa	Włochy	Norwe- gia	Belgia	Szwecja	Urugwaj	
Przychody za okres	107 221	34 476	2 721	6 099	17 666	2 838	529	2 372	1 442	809	141 697
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	107 221	34 476	2 721	6 099	17 666	2 838	529	2 372	1 442	809	141 697
Przychody segmentu ogółem	107 221	34 476	2 721	6 099	17 666	2 838	529	2 372	1 442	809	141 697
Pozostałe informacje dotyczące Segmentu na dzień 31 grudnia 2007 roku											
Aktywa segmentu	62 460	14 601	1 165		9 818	541		2 341	628	108	77 061
Aktywa nieprzypisane											98 074
Aktywa ogółem											175 135
Nakłady inwestycyjne w okresie	3 136										3 136
Rzeczowe aktywa trwałe	3 092										3 092
Wartości niematerialne	44										44

Okres od 01.01.2006 r. do 31.12.2006 r.	Kraj	Zagranica	w tym:				Razem 2006 r.
			Niemcy	Norwegia	Węgry	Włochy	
Przychody za okres	58 073	28 885	2 617	18 299	4 398	3 571	86 958
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	58 073	28 885	2 617	18 299	4 398	3 571	86 958
Przychody z działalności kontynuowanej	58 073	28 885	2 617	18 299	4 398	3 571	86 958
Przychody segmentu ogółem	58 073	28 885	2 617	18 299	4 398	3 571	86 958

Pozostałe informacje dotyczące Segmentu na dzień 31 grudnia 2006 roku							
Aktywa segmentu	45 305	6 612	1 793		2 389	2 430	51 917
Aktywa nieprzypisane							121 025
Aktywa ogółem							172 942
Nakłady inwestycyjne w okresie							
Rzeczowe aktywa trwałe	1 267						1 267
Wartości niematerialne	651						651

Realizacja sprzedaży ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA w 2007 r. dotyczyła sprzedaży do spółek zależnych i stowarzyszonych w kwocie 24.615 tys. zł i do podmiotów nie powiązanych w kwocie 117.082 tys. zł. Wielkość sprzedaży do spółek zależnych i stowarzyszonych zaprezentowano w notce 36.

14. Przychody i koszty

14.1. Przychody ze sprzedaży usług

Spółka rozpoznaje w sprawozdaniu finansowym przychody z niezakończonych usług zgodnie z MSR 11. Poniższe tabele przedstawiają skutki wyceny usług w okresach sprawozdawczych.

Stan	Należności z tytułu kontraktów	Zobowiązania z tytułu kontraktów	Zmiana
1 stycznia 2006 roku	4 308	525	3 783
31 grudnia 2006 roku	3 894	3 271	623
Zmiana stanu	-414	2 746	-3 160
1 stycznia 2007 roku	3 894	3 271	623
31 grudnia 2007 roku	10 742	2 063	8 679
Zmiana stanu	6 848	-1 208	8 056

14.2. Długoterminowe kontrakty budowlane

Długoterminowe kontrakty budowlane	2007 r.	2006 r.
Przychody ze sprzedaży usług:		
- przychody ze sprzedaży wyliczone metodą stopnia zaawansowania umowy za dany okres realizacji	137 745	75 401
- pozostałe przychody ze sprzedaży usług dotyczące podstawowej działalności operacyjnej	3 952	11 447
Ogółem	141 697	86 848
łączna kwota poniesionych kosztów i ujętych zysków (pomniejszonych o ujęte straty) na dzień bilansowy	133 683	79 786
Kwoty zatrzymane (kaucje gwarancyjne)	4 163	7 647
Kwota netto należna od zamawiających z tytułu prac wynikających z umowy (aktywa)	10 742	3 894
Kwota netto należna zamawiającym z tytułu prac wynikających z umowy (zobowiązanie)	2 063	3 271
Kwoty zatrzymane do rozliczenia w terminie:		
powyżej 12 miesięcy	3 838	6 649
do 12 miesięcy	325	998
OGÓŁEM	4 163	7 647

14.3. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	w tys. zł	
	2007 r.	2006 r.
Rozwiązanie odpisu na należności		5 593
Zysk na sprzedaży części nieruchomości inwestycyjnej	7 088	
Zysk ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	496	3 751
Inne	130	770
Razem	7 714	10 114

14.4. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	w tys. zł	
	2007 r.	2006 r.
Darowizny		
Aktualizacja wartości aktywów nie finansowych		3 571
Odpisy aktualizujące należności	1 509	243
Koszty sądowe		499
Kary oraz grzywny		736
Inne	9	756
Razem:	1 518	5 805

W pozostałych przychodach operacyjnych zysk ze sprzedaży aktywów trwałych w wysokości 7.360 tys. zł został zrealizowany na transakcji ze spółką zależną „Energop” Sp. z o.o. Przychód z tytułu sprzedaży środków trwałych wyniósł 14.348 tys. zł.

14.5. Przychody finansowe

Przychody finansowe	w tys. zł	
	2007 r.	2006 r.
Przychody z tyt. odsetek bankowych	2 796	1 034
Przychody inwestycyjne	238	2 665
Przychody z dywidend	768	1 789
Inne	185	52
Razem	3 987	5 540

Przychody finansowe uzyskane z tytułu zdarzeń z podmiotami zależnymi i stowarzyszonymi to otrzymane dywidendy w 2007 roku w kwocie 768 tysięcy zł. W 2006 roku analogiczne przychody wyniosły 1.789 tysięcy zł.

14.6. Koszty finansowe

Koszty finansowe	w tys. zł	
	2007 r.	2006 r.
Odsetki od innych zobowiązań		1 510
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	4 353	
Ujemne różnice kursowe	506	543
Dyskonto rozrachunków – efekt netto	89	372
Koszty gwarancji cash pool i innych	169	256
Koszty finansowe ogółem	5 117	2 681

14.7. Koszty rodzajowe ujęte w rachunku zysków i strat

Spółka rejestruje koszty według układu kosztów rodzajowych, jak również w układzie kalkulacyjnym, dla realizowanych kontraktów w oparciu o koszty rzeczywiste.

Koszty rodzajowe		w tys. zł	
		2007 r.	2006 r.
1.	Amortyzacja	2 582	2 162
2.	zużycie materiałów i energii	28 705	8 886
3.	usługi obce	48 934	28 486
4.	podatki i opłaty	1 590	1 480
5.	Wynagrodzenia	42 050	32 482
6.	ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	17 611	8 882
	w tym: - z tyt. ubezpieczenia społ. i na fundusz pracy	7 012	5 146
	- odpis na ZFŚS	668	360
	- pozostałe świadczenia	9 931	3 376
7.	Pozostałe	5 599	4 923
	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	19	
	Koszty wg rodzaju RAZEM	147 090	87 301
8.	zmiana stanu zapasów i rozliczeń międzyokresowych	445	4 101
9.	koszt ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	-13 851	-11 521
	Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	133 684	79 881

14.8. Koszty amortyzacji, odpisy aktualizujące i koszty zużycia materiałów ujęte w rachunku zysków i strat

w tys. zł		
Wyszczególnienie	2007 r.	2006 r.
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży (koszcie sprzedanych towarów i produktów)		
Amortyzacja środków trwałych	2 153	2 001
Trwała utrata wartości rzeczowych środków trwałych		
Amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych		
Pozycje ujęte w kosztach ogólnych zarządu	429	161
Amortyzacja środków trwałych	84	127
Minimalne płatności z tyt. leasingu ujęte jako koszty leasingu		
Amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych	345	34

14.9. Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych

w tys. zł		
Wyszczególnienie	2007 r.	2006 r.
Wynagrodzenia	41 753	32 231
Koszty ubezpieczeń społecznych	7 012	5 146
Odprawy emerytalne	94	64
Nagrody jubileuszowe	203	186
Inne świadczenia po okresie zatrudnienia		
Odpisy na ZFŚS	668	360
Inne (w tym: zakwaterowanie, przewozy, delegacje, dodatki za rozłąkę,, ubrania robocze, środki BHP szkolenia)	9 931	3 377
Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych ogółem	59 661	41 364
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	51 649	36 624
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	8 012	4 740

Rok 2007 charakteryzował się dynamicznym wzrostem produkcji o 62,9%, czemu towarzyszył wzrost świadczeń pracowniczych o 44% i inwestycje w majątek produkcyjny. Modernizacja majątku produkcyjnego spowodowały wzrostu amortyzacji ujętej w koszcie własnym sprzedaży o 7,6%.

15. Podatek dochodowy

Spółka w latach 2002- 2005 ponosiła straty podatkowe.

Skumulowaną kwotę straty z lat poprzednich o jaką Spółka ma prawo obniżyć dochód w najbliższych, kolejno po sobie następujących 5 latach podatkowych, przedstawia poniższa tabela:

Strata podatkowa w latach	kwota straty	ostatni rok wykorzystania ulgi	kwota ulgi dostępnej	zysk podatkowy za rok- wykorzystanie ulgi podatkowej
		2006		10 070,48
2002	4 307,00	2007	2 153,50	4 370,00
2003	17 206,00	2008	9 289,00	
2004	15 515,00	2009	15 515,00	
2005	2 349,00	2010	2 349,00	
ulga wykorzystana				14 440,48
kwota ulgi do wykorzystania w kolejnych latach	39 377,00		29 306,50	24 936,52

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku przedstawiają się następująco:

15.1 Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2007	Rok zakończony 31 grudnia 2006
Rachunek zysków i strat		
<i>Bieżący podatek dochodowy</i>		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	-	-
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	-	-
<i>Odroczony podatek dochodowy</i>		
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	1 330	0
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	1 330	0

15.2 Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Rok zakończony 31 grudnia 2007	Rok zakończony 31 grudnia 2006
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	-772	2 724
Zysk /(strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	-	-
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem	-772	2 724
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	-	518
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	1 268	721
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania	-1 647	-1 697
Odpis na niezrealizowane aktywo na podatek odroczony	1 709	6 680
Podatek według efektywnej stawki podatkowej	1 330	-
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w rachunku zysków i strat	1 330	-
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej		

15.3. Odroczony podatek dochodowy

	Bilans		Rachunek zysków i strat za okres 12 miesięcy zakończony	
	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
<i>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</i>				
Dodatnie różnice kursowe	25	94	-69	94
Wycena kontraktów długoterminowych	2 041	740	1 301	740
Naliczone odsetki	57	12	5	12
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	2 123	846	1 237	846
<i>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</i>				
Nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne jednostki	358	229	129	229
Rezerwy na urlopy i premie	350	412	-62	412
Ujemne różnice kursowe	115	46	69	46
Odpis aktualizujący aktywa finansowe	827	0	827	0
Wycena kontraktów długoterminowych – koszty związane z szacowanym przychodem	1 451	600	851	600
Zobowiązania z tytułu kontraktów	413	621	-208	621
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	4 766	5 568	-802	5 568
Wynagrodzenia i świadczenia pracownicze	136	50	86	50
Pozostałe	8	0	8	0
Aktywo z tytułu podatku odroczonego	8 424	7 526	898	7 526
Aktywo netto (aktywo - rezerwa)	6 301	6 680		
Odpis aktualizujący aktywa finansowe- uwzględniający prawdopodobieństwo realizacji	4 971	6 680	-1 709	6 680
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	1 330	0	1 330	0

Zaprezentowane aktywo z tytułu podatku dochodowego w kwocie 1.330 tys. zł uwzględnia odpis aktualizujący wartość aktywa wynikającą ze strat podatkowych oraz wszystkich różnic przejściowych. Aktywo to zostało zaprezentowane w wartości prawdopodobnej do wykorzystania biorąc pod uwagę przewidywania Spółki, co do poziomu przyszłych wyników podatkowych.

16. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych, z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Spółki, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Spółka prezentuje w bilansie skompensowane aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu.

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Salda aktywów i zobowiązań	w tys. zł	
	Na dzień 31 grudnia 2007 roku	Na dzień 31 grudnia 2006 roku
Pożyczki udzielone pracownikom	2	5
Środki pieniężne	54	51
Zobowiązania z niezrealizowanego Funduszu	437	711
Saldo po skompensowaniu	-381	-655
Koszty odpisu utworzonego w okresie	Za rok 2007	Za rok 2006
Odpisy na fundusz w okresie obrotowym	668	360

17. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu. W prezentowanych okresach nie wystąpiło rozwodnienie zysku na akcję.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego zysku na jedną akcję.

Wyszczególnienie	2007 r.	2006 r.
ZYSK (STRATA) NETTO za okres sprawozdawczy	558	2 724
Zysk na jedną akcję		
- liczba akcji	23 827 044	17 995 402
- podstawowy z zysku netto na jedną akcję za okres sprawozdawczy	0,02	0,15

Wyliczenie średniej ważonej liczby akcji w roku 2007 i 2006 przedstawiono w poniższej tabeli.

okres	liczba akcji	liczba dni	Liczba akcji w okresie
od 01.01.2006 r. do 25.09.2006 r.	15 884 696	268	4 257 098 528
od 26.09.2006 r. do 31.12.2006 r.	23 827 044	97	2 311 223 268
SUMA		365	6 568 321 796
Średnia ważona liczba akcji w 2006 r.			17 995 402
Od 01.01.2007 r. do 31.12.2007 r.	23 827 044	365	8 696 871 060
Średnia liczba akcji w 2007 r.			23 827 044

18. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W okresie objętym jednostkowym sprawozdaniem finansowym oraz w roku 2006 Spółka nie wypłaciła, ani nie zaproponowała dywidendy dla Akcjonariuszy Spółki.

19. Rzeczowe aktywa trwałe

2007 rok	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2007 roku	15 257	2 024	8	143	13	17 445
Zwiększenia stanu	72	1 939	153	928		3 092
Zmniejszenia stanu	-12 352	-505	-1	-51	-13	-12 922
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	-510	-916	-17	-255		-1 698
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2007 roku	2 467	2 542	143	765		5 917
Na dzień 1 stycznia 2007 roku:						
Wartość brutto	19 926	4 705	185	627	13	25 456
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-4 669	-2 681	-177	-484		-8 011
Wartość netto	15 257	2 024	8	143	13	17 445
Na dzień 31 grudnia 2007 roku:						
Wartość brutto	3 811	4 603	258	1 309		9 981
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty	-1 344	-2 061	-115	-544		-4 064
Wartość netto	2 467	2 542	143	765		5 917

2006 rok	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2006 roku	15 767	2 603	303	252	54	18 979
Zwiększenia stanu	471	709	11	64	13	1 268
Zmniejszenia stanu	-1 388	-471	-193	-9	-54	-2 115
Aktualizacja wartości- korekta błęd lat poprzednich	1 441					1 441
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	-1 034	-817	-113	-164		-2 128
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2006 roku	15 257	2 024	8	143	13	17 445

Na dzień 1 stycznia 2006 roku:						
Wartość brutto	19 771	5 040	827	594	54	26 286
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-4 004	-2 437	-524	-342		-7 307
Wartość netto	15 767	2 603	303	252	54	18 979
Na dzień 31 grudnia 2006 roku:						
Wartość brutto	19 926	4 705	185	627	13	25 456
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-4 669	-2 681	-177	-484		-8 011
Wartość netto	15 257	2 024	8	143	13	17 445

Spółka nie użytkowała na dzień 31 grudnia 2007 roku ani na dzień 31 grudnia 2006 roku rzeczowych aktywów trwałych na mocy umów leasingu finansowego ani umów dzierżawy z opcją zakupu.

20. Nieruchomość inwestycyjna

W 2007 r. dokonano reklasyfikacji części gruntów, budynków i budowli wydzielając grupę „Nieruchomości Inwestycyjne”. Są to obiekty, które przynoszą Spółce dochód z tytułu wynajmu i dzierżawy. Przychody roczne z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych wyniosły 1.791 tys. zł. W grudniu 2007 r. ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA sprzedała do „Energop” Sp. z o.o. znaczną część obiektów w Sochaczewie (o wartości księgowej 6.626 tys. zł), obiekty te były przedmiotem wynajmu przez „Energop” Sp. z o.o. od wielu lat. Szczegółowe dane o przesunięciu środków trwałych do grupy nieruchomości inwestycyjnych, wielkość amortyzacji oraz sprzedaży do „Energop” Sp. z o.o. obrazuje tabela poniżej.

Podstawą ustalenia czynszu za najem nieruchomości inwestycyjnej są koszty, jakie ponosi Spółka z tytułu podatków, ubezpieczeń i amortyzacji. Planowane przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnej na 2008 wynoszą około 1 miliona złotych.

Ważną wartościowo pozycją w nieruchomościach inwestycyjnych jest zabudowany teren w Warszawie przy ul. Chełmżyńskiej – trwa postępowanie z udziałem Spółki i Skarbu Państwa, którego celem jest ustalenie prawa do gruntu, na którym stoją jego obiekty.

2007 rok	Nieruchomość inwestycyjna
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2007 roku	-
Zwiększenia stanu	12 352
Zmniejszenia stanu	-6 626
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	-539
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2007 roku	5 187
Na dzień 1 stycznia 2007 roku:	
Wartość brutto	
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	
Wartość netto	
Na dzień 31 grudnia 2007 roku:	
Wartość brutto	7 036
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty	-1 849
Wartość netto	5 187

Nieruchomości inwestycyjne wydzielone zostały ze środków trwałych w roku 2007 ze względu na zmianę ich wykorzystania w działalności Spółki.

Spółka nie jest w stanie oszacować przychodów z najmu w perspektywie dłuższej niż 1 rok ze względu na niewyjaśniony stan prawny nieruchomości zlokalizowanej na ul. Chełmżyńskiej.

21. Wartości niematerialne

Nakłady inwestycyjne na wartości niematerialne w 2007 roku dotyczyły zakupów licencji i praw autorskich do używanego oprogramowania. W 2006 roku Spółka dokonała nakładów inwestycyjnych w wartości niematerialne i prawne na kwotę 652 tys. zł, zakupując licencje oraz wdrażając nowe oprogramowania finansowo-księgowe.

Rok 2007	Patenty i licencje
Wartość netto na 1 stycznia 2007 roku	621
Zwiększenia stanu	43
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	-345
Na dzień 31 grudnia 2007 roku	319
Na dzień 1 stycznia 2007 roku	
Wartość brutto	1 049
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-428
Wartość netto	621
Na dzień 31 grudnia 2007 roku	
Wartość brutto	1 092
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-773

Wartość netto	319
---------------	-----

Rok 2006	Patenty i licencje
Wartość netto na 1 stycznia 2006 roku	3
Zwiększenia stanu	652
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	-34
Na dzień 31 grudnia 2006 roku	621
Na dzień 1 stycznia 2006 roku	
Wartość brutto	397
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-394
Wartość netto	3
Na dzień 31 grudnia 2006 roku	
Wartość brutto	1 049
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-428
Wartość netto	621

22. Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i pozostałe aktywa finansowe

Wyszczególnienie	2007 r.	2006 r.
Akcje i udziały spółek nie notowanych na giełdzie	48 192	33 969
W tym:		
Inwestycje w jednostkach zależnych	47 689	33 366
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	503	503
Pozostałe aktywa finansowe		100

Wszystkie aktywa finansowe zaprezentowane w tej nocie są zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Spółka przeprowadziła test na trwałą utratę wartości składników inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych przez określenie na bazie projekcji finansowych, zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Stopa dyskontowa użyta do testu została ustalona na bazie średniego ważonego kosztu kapitału. Na dzień 31 grudnia 2007 roku nie stwierdzono symptomów trwałej utraty wartości inwestycji w spółkach zależnych i stowarzyszonych.

W poniższych tabelach prezentujemy zmiany, jakie miały miejsce w 2007 r. w stanie posiadania udziałów i akcji w spółkach oraz informacje o spółkach zależnych.

Lp	Nazwa podmiotu	Wartość brutto	Zwiększenia	Zmniejszenia	Trwała utrata wartości	wartość na koniec okresu sprawozdawczego	% posiadane go kapitału zakładowego
1.	„EP SERWIS” Sp. z o.o.	100		100		0	
2.	ZRE LUBLIN S.A.	6 500	1 319			7 819	73,48
3.	„Intercto-Energomontaż-Północ” S.A. w likwidacji	191		191		0	
4.	„Energomontaż-Północ-Gdynia” Sp. z o.o.	12 886				12 886	99,99
5.	„Energomontaż-Północ” Sp. z o. o. w likwidacji	4 353			4 353	0	99,95
6.	„Energomontaż-Nieruchomosci” Sp. z o.o.	11 246			5 398	5 848	100,00
7.	„Energomontaż-Magyarorszag” Sp. z o.o.	48				48	100,00
8.	„Energomontaż-Północ-Technika Spawalnicza i Laboratorium” Sp. z o.o.	142				142	99,30
9.	„Energop” Sp. z o.o.	3 446	17 500			20 946	99,99
	SUMA	40 511	18 819	291	11 349	47 689	

W 2007 r. dokonano odpisu trwałej utraty wartości udziałów w „Energomontaż-Północ” Spółka z o.o. w likwidacji w kwocie 4.353 tys. zł. Wiązało się to z karami za opóźnienia i wady na budowie spalarni biomasy w Elektrowni Stalowa Wola S.A. W lutym 2008 r. ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA sprzedawała udziały tej spółki.

W 2007 r. ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA zakupiła od pracowników i od Skarbu Państwa akcje ZRE Lublin S.A. za kwotę 1.317.860,98 zł, zwiększając procentowy udział w kapitale zakładowym spółki z 63,67% do 73,45%, oraz zakupiła udziały w „Energop” Sp. z o.o. na kwotę 17.500.000 zł.

W 2007 r. zakończono likwidację Spółki „Intercto-Energomontaż-Północ” S.A. w likwidacji i w grudniu nastąpił zwrot kapitału w kwocie 266.703,08 zł tj. z 75.793,08 zł wypracowanym zyskiem. Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej i uproszczeniu procedur celnych istnienie spółki, której głównym celem była obsługa celna w przywozie i wywozie towarów dla spółek grupy do krajów europejskich stało się bezzasadne.

W 2007 r. Spółka „EP SERWIS” Sp. z o.o. wykupiła udziały posiadane wcześniej przez ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA.

22.1. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są ujmowane w niniejszym sprawozdaniu według ceny nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Są to jednostki, na które Spółka wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami. Rok obrotowy jednostek stowarzyszonych i Spółki jest jednakowy. ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA posiada 32,82% udziałów w spółce „Energomontaż-Północ Bełchatów” Sp. z o.o. z siedzibą w Bełchatowie, której podstawowym przedmiotem działalności są specjalistyczne usługi budowlano-montażowe.

Tabela poniżej przedstawia skrócone informacje dotyczące inwestycji w spółkę.

w tys. zł

Energomontaż-Północ Bełchatów Sp. z o.o.	2007 r.	2006 r.
Wartość bilansowa udziałów	503	503
Udział w kapitale jednostki stowarzyszonej	32,82%	32,82%
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe) – udział jednostki dominującej	15 948	16 661
Aktywa trwałe (długoterminowe) – udział jednostki dominującej	3 903	3 227
Zobowiązania krótkoterminowe – udział jednostki dominującej	5 896	6 900
Rezerwa na zobowiązania – udział jednostki dominującej	5 457	5 951
Aktywa netto – udział jednostki dominującej	8 498	7 037
Nadwyżka udziału w aktywach netto nad wartością bilansową	7 995	6 534

22.2. Zbycie jednostki zależnej przez ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA w 2007 r.

W 2007 r. ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA nie sprzedała żadnej ze swoich spółek zależnych.
W 2006 r. były sprzedane do spółki SARENS Polska Sp. z o.o. udziały w spółce „Energomontaż-Północ-Dźwigi” Sp. z o.o.

23. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia

Jednostka wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy. W związku z tym Spółka na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

	w tys. zł	
	2007 r.	2006 r.
Na dzień 1 stycznia	1204	1202
Utworzenie rezerwy	976	482
Koszty wypłaconych świadczeń		80
Rozwiązanie rezerwy	-298	-400
Na koniec okresu sprawozdawczego	1882	1 204

Na saldo rezerw emerytalnych, jubileuszowych i rentowych w kwocie 1.882 tysięcy zł na dzień 31 grudnia 2007 roku składały się: rezerwa na odprawy emerytalne w wysokości 875 tysięcy zł, rezerwa na nagrody jubileuszowe w wysokości 881 tysięcy zł oraz rezerwa na odprawy rentowe w wysokości 126 tysięcy zł. Wszystkie wymienione rodzaje rezerw zostały wyliczone przez certyfikowanego aktuarium przy założeniach odnośnie stopy inflacji na poziomie 2,5%, stopy dyskontowej na poziomie 5,6% oraz wzrostem przyszłych wynagrodzeń na poziomie 3,5% w skali roku.

23.1. Programy akcji pracowniczych

W Spółce taki program nie obowiązuje.

23.2. Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

W Spółce nie ma rezerw na zwolnienia grupowe.

24. Zapasy

Materiały w Spółce są nabywane w celu zrealizowania konkretnego projektu. Na datę bilansową Spółka posiadała minimalną kwotę zapasów, w pełni objętą odpisem aktualizującym,

25. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

w tys. zł Wyszczególnienie	2007 r.	2006 r.
Należności długoterminowe	3 838	6 649
Należności z tytułu dostaw robót i usług krótkoterminowe, w tym:	71 803	35 965
należności od podmiotów powiązanych	46 777	12 131
Należności budżetowe	410	384
Pozostałe należności od osób trzecich	1 057	1 240
Pozostałe należności od podmiotów powiązanych	14 242	3 505
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkookresowe	87 512	41 094
Należności ogółem (netto)	91 350	47 743
Odpis aktualizujący należności	17 936	18 068
Należności brutto	109 286	65 811

Stan należności od spółek zależnych i stowarzyszonych oraz odpisy aktualizujące należności przedstawiają tabele poniżej.

25.1. Należności z tytułu dostaw i usług (brutto) - jednostki powiązane o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłat

Lp.	SPÓŁKA - 2007	w tys. zł						
		0-30	31-90	91-180	181-365	>365	przetermi- nowane	SUMA
1	POLIMEMEX MOSTOSTAL SA	7 575	19 725				5 933	33 234
	odpis aktualizujący						4 856	4 856
2	„Energomontaż-Północ” Sp. z o.o. w likwidacji	22						22
	odpis aktualizujący							
3	„Energomontaż-Północ-Gdynia” Sp. z o.o.	175	206	103			526	1 010
	odpis aktualizujący							
4	„Energop” Sp. z o.o.	10						10
	odpis aktualizujący							
5	Zakłady Remontowe Energetyki Lublin S.A.	73						73
	odpis aktualizujący							
6	„Energomontaż-Nieruchomości” Sp. z o.o.	163	164				1 810	2 137
	odpis aktualizujący							
7	„Energomontaż-Północ-Technika Spawalnicza i Laboratorium” Sp. z o.o.							
	odpis aktualizujący							
8	„Energomontaż-Magyarorszag” Sp. z o.o.	492					2 379	2 871
	odpis aktualizujący						1 079	1 079
9	„Energomontaż-Północ-Belchatów” Sp. z o.o.	16						16
	odpis aktualizujący							
10	„Energomontaż-Północ-Warszawa” Sp. z o.o. w likwidacji						735	735
	odpis aktualizujący						735	735
	Należności z tytułu dostaw i usług razem (brutto)	8 526	20 095	103			11 383	40107
	odpis (wielkość ujemna)						6 670	6 670
	Należności z tytułu dostaw i usług razem (netto)	8 526	20 095	103			18 053	46 777

Lp.	SPÓŁKA - 2006	w tys. zł						
		0-30	31-90	91-180	181-365	>365	przetermi- nowane	SUMA
1	ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA							
	odpis aktualizujący							
2	„Energomontaż-Północ” Sp. z o.o. w likwidacji	2 736	936		545		1 839	6 056
	odpis aktualizujący							
3	„Energomontaż-Północ-Gdynia” Sp. z o.o.	202	522	309	619	413	243	2 308
	odpis aktualizujący							
4	„Energop” Sp. z o.o.	81	79					160
	odpis aktualizujący							
5	Zakłady Remontowe Energetyki Lublin S.A.	23					28	51
	odpis aktualizujący							
6	„Energomontaż-Nieruchomości” Sp. z o.o.	167	493				2 079	2 739
	odpis aktualizujący							
7	„Energomontaż-Północ-Technika Spawalnicza i Laboratorium” Sp. z o.o.	2						2
	odpis aktualizujący							
8	„Energomontaż-Magyarorszag” Sp. z o.o.	388	315				908	1 611
	odpis aktualizujący						876	876
9	„Energomontaż-Północ-Belchatów” Sp. z o.o.							
	odpis aktualizujący							
10	„Energomontaż-Północ-Warszawa” Sp. z o.o. w likwidacji						854	854

	odpis aktualizujący						854	854
11	Interclo- Energomontaż- Północ S.A. w likwidacji						80	80
	odpis aktualizujący							
	Należności z tytułu dostaw i usług razem (brutto)	3 599	2 345	309	1 164	413	6 031	13 861
	odpis (wielkość ujemna)						1 730	1 730
	Należności z tytułu dostaw i usług razem (netto)	3 599	2 345	309	1 164	413	4 301	12 131

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają termin płatności od 30 do 360 dni.

Spółka posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym należności nieściągalne. Zmieniła się też struktura okresów przeterminowania, występuje wzrost w grupie należności przeterminowanych do 1 miesiąca. Wynika to z wysokiej sprzedaży w grudniu oraz terminów zapłaty przypadających na ostatnie dni roku, w wielu firmach wolnych od pracy (nota 26.4).

25.2. Należności z tytułu dostaw i usług krótkookresowe (brutto) o pozostałym po dniu bilansowym okresie spłaty

Wyszczególnienie		w tys. zł	
		31.12.2007 r.	31.12.2006 r.
1.	do jednego miesiąca	32 801	13 554
2.	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	24 411	8 725
3.	Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	303	558
4.	Powyżej 6 miesięcy do 1 roku		1 164
5.	Powyżej 1 roku	3	413
6.	należności przeterminowane	28 427	25 859
	Należności z tytułu dostaw, robót i usług, razem (brutto)	85 945	50 273
7.	Odpisy aktualizujące wartość należności z tyt. dostaw, i usług (wielkość ujemna)	14 142	14 308
	Należności z tyt. dostaw i usług, razem (netto)	71 803	35 965

W należnościach bieżących na dzień bilansowy są również prezentowane należności z tytułu wyceny kontraktów budowlanych, które wynoszą odpowiednio na dzień 31 grudnia 2007 roku 10.742 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2006 roku 3.894 tys. zł.

25.3. Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane (brutto)

z podziałem na należności nie spłacone w okresie:

w tys. zł

Wyszczególnienie		31.12.2007 r.	31.12.2006 r.
1.	do jednego miesiąca	8 112	5 831
2.	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	3 580	1 900
3.	powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 068	683
4.	powyżej 6 miesięcy do 1 roku	2 125	2 526
5.	powyżej 1 roku	13 541	14 919
	Należności z tyt. dostaw i usług, przeterminowane, razem (brutto)	28 427	25 859
6	Odpisy aktualizujące wartość należności z tyt. dostaw i usług przeterminowane (wielkość ujemna)	14 142	14 308
	Należności z tyt. dostaw i usług przeterminowane, razem (netto)	14 285	11 551

25.4. Należności z tytułu Cash Pool

ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA i jego spółki zależne korzystają z Cash Pool - na koniec każdego dnia salda rachunków bankowych ze wszystkich spółek są przenoszone na konto w ABN AMRO Bank (Polska) S.A. Całkowite saldo rachunku Cash Pool powinno być dodatnie. Ujemne saldo jednych spółek jest pokrywane wpłatami z innych spółek.

Bank codziennie nalicza odsetki wg zmiennej stopy od dodatnich i ujemnych sald na rachunku Cash Pool-owym .

Oprocentowanie ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA jest, jako agenta operacji Cash Pool-owych, o 0,05 punktu procentowego wyższe niż oprocentowanie pozostałych spółek.

Na dzień 31.12.2007 r. stan sald na rachunku Cash Pool wynosił jak w tabeli poniżej.

Pokryte przez ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA salda kredytowe spółek zależnych są prezentowane w należnościach bieżących.

Lp.	Nazwa spółki	Salda Spółek w tys. zł
1.	ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC S.A.	16 301
2.	„Energomontaż-Północ-Gdynia” Sp. z o.o.	-11 835
3.	„Energop” Sp. z o.o.	-1 920
4.	„Energomontaż-Nieruchomości” Sp. z o.o.	-486
5.	„Energomontaż-Północ-Technika Spawalnicza i Laboratorium” Sp. z o.o.	411
	Saldo kredytowe spółek Grupy	-14 242
	Saldo debetowe spółek Grupy	16 712

25.5. Należności długoterminowe

Wynikają z kontraktów budowlanych i są to zatrzymane przez zleceniodawców kaucje gwarancyjne jako zabezpieczenie ewentualnych napraw gwarancyjnych. W bilansie na dzień 31 grudnia 2007 roku jest to kwota 3.838 tys. zł, wobec 6.649 tys. zł na dzień 31 grudnia 2006 roku.

Terminy płatności tych należności przypadają do 2011 r. i zostały zdyskontowane o kwotę 324 tys. zł.

Spółka dąży do tego, by zmienić sposób zabezpieczenia na bankowe linie gwarancyjne, co zdecydowanie zwiększa płynność finansową oraz zmniejsza koszty.

25.6. Należności z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją wykupu

Nie występują.

26. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwą środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2007 r. i 2006 r. w tysiącach złotych przedstawiono poniżej.

Wyszczególnienie	2007 r.	2006 r.
Środki pieniężne w banku	1 658	1 770
Środki pieniężne w kasie	5	4
Lokaty krótkoterminowe	5 799	22 980
Razem	7 462	24 754

26.1. Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne (struktura walutowa)

Wyszczególnienie	31.12.2007 r.	31.12.2006 r.
a) w walucie polskiej	5 956	17 044
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	1 506	7 710
b1. w walucie EUR	420	211
po przeliczeniu na zł	1 505	809
b2. w walucie EUR /		1 815
po przeliczeniu na zł		6 900
pozostałe waluty w tys. zł	1	1
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, razem	7 462	24 754

Kurs EUR na dzień 31.12.2007 r. wynosił 3,58 zł, a na dzień 31.12.2006 r. wynosił 3,83 zł.

26.2. Inne inwestycje krótkoterminowe

W 2007 roku ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA lokowała nadwyżki finansowe głównie w krótkoterminowe bezpieczne obligacje komercyjne.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku wartość tych lokat wg ceny nabycia wynosiła 14.914 tys. zł. Zostały one wycenione na dzień bilansowy do aktualnej wartości poprzez powiększenie ceny zakupu o odsetki przypadające na dzień 31 grudnia 2007 roku. Wartość tych lokat na dzień bilansowy wynosiła 14.973 tysięcy złotych.

26.3. Pożyczki krótkoterminowe

Struktura walutowa	w tys. zł	
	31.12.2007 r.	31.12.2006 r.
a) w walucie polskiej		
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)		810
b1. w walucie EUR		212
po przeliczeniu na zł (wg kursu 3,8312zł/EUR)		810
Udzielone pożyczki krótkoterminowe, razem		810

ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA udzieliła w 2000 r. i 2001 r. pożyczki w kwocie 707 tys. EUR Spółce „Energomontaż-Magyarorszag” Sp. z o.o. - do spłaty na dzień 31.12.2006 r. pozostało 212 tys. EUR.

W 2007 r. spółka „Energomontaż-Magyarorszag” Sp. z o.o. spłaciła znaczną część zadłużenia a pozostała do spłaty kwota pożyczki w wysokości 359 tys. zł została objęta rezerwą.

Naliczone a niezapłacone odsetki w latach ubiegłych spółka objęła odpisem na kwotę 788 tys. zł.

27. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwowy

27.1. Kapitał podstawowy

KAPITAŁ AKCYJNY	w tys. zł	
	2007 r.	2006 r.
Akcje serii A o wartości nominalnej 3,50 złotych każda	7 567	7 567
Akcje serii B o wartości nominalnej 3,50 złotych każda	542	542
Akcje serii C o wartości nominalnej 3,50 złotych każda	4 900	4 900
Akcje serii D o wartości nominalnej 3,50 złotych każda	2 162	2 162
Akcje serii E o wartości nominalnej 3,50 złotych każda	40 425	40 425
Akcje serii F o wartości nominalnej 3,50 złotych każda	27 799	27 799
Razem	83 395	83 395

AKCJE ZWYKŁE WYEMITOWANE I W PEŁNI OPŁACONE	Ilość w szt.	Wartość w tys. zł
Na dzień 1 stycznia 2006 roku	15 884 696	55 596
emisja akcji F w 2006 r.	7 942 348	27 799
Na dzień 31 grudnia 2006 roku	23 827 044	83 395
Na dzień 1 stycznia 2007 roku	23 827 044	83 395
Na dzień 31 grudnia 2007 roku	23 827 044	83 395

27.1.1. Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje mają wartość nominalną 3,50 zł i są w pełni opłacone.

27.1.2. Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane, co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowanie	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna jednej akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej w tys. zł	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji w KRS	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykłe	brak	brak	2 162 000		7 567	gotówka	02.12.91 r.	01.12.91 r.
B	zwykłe	brak	brak	155 000		543	gotówka	25.01.96 r.	01.01.96 r.
C	zwykłe	brak	brak	1 400 000		4 900	gotówka	06.02.98 r.	01.01.98 r.
D	zwykłe	brak	brak	617 696		2 162	gotówka	04.02.03 r.	01.01.02 r.
E	zwykłe	brak	brak	11 550 000		40 425	gotówka	04.02.03 r.	01.01.04 r.
F	zwykłe	brak	brak	7 942 348		27 798	gotówka	26.09.06 r.	01.01.06 r.
Liczba akcji / udziałów razem				23 827 044					
Kapitał akcyjny razem						83 395			
Wartość nominalna jednej akcji					3,50 zł				

27.1.3. Akcjonariusze o znaczącym udziale

Akcjonariusz	Ilość akcji	wartość nominalna akcji w tys. Zł	Udział % w kapitale zakładowym
Polimex-Mostostal S.A.	15 619 693	54 669	65,55
ING Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	3 348 476	10 050	14,05
Pozostali poniżej 5%	6 858 875	18 676	20,40

Szczegółowe dane dotyczące emisji akcji i praw do emisji podano w tabeli powyżej.

27.2. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy został utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej akcji serii F nad ich wartością nominalną w kwocie 51.625.262 zł, która została pomniejszona o koszty emisji akcji ujęte jako zmniejszenie kapitału zapasowego w kwocie 1.874.956,18 zł.

KAPITAŁ ZAPASOWY	31.12.2006 r.	31.12.2006 r.
Ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	49 750	49 750
Tworzony ustawowo		
Utworzony zgodnie ze Statutem ponad wymaganą ustawowo wartość		
Z dopłat akcjonariuszy		
Inny z obniżenia wartości akcji		
Inny z aktualizacji środków trwałych		
Razem	49 750	49 750

27.3. Zyski zatrzymane

Na podstawie decyzji Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki zysk netto wypracowany w 2006 roku. został przeznaczony na pokrycie straty z lat poprzednich.

W sprawozdaniu za rok zakończony 31 grudnia 2007 roku dokonano korekty błędu podstawowego.

W 2007 roku dokonana została korekta błędu podstawowego, co do wyceny gruntów w dzierżawie wieczystej oraz obniżenia wartości udziałów w spółce zależnej. W efekcie tych korekt wynik lat poprzednich został podwyższony o 110 tys. zł. Wypracowany zysk netto za 2007 r. wynosi 558 tys. zł.

ZYSKI ZATRZYMANE	31.12.2007 r.	31.12.2006 r.
strata nie pokryta kapitałem zapasowym, strata z lat ubiegłych	-17 581	-20 452
zysk roku bieżącego	558	2 724
pokrycie straty kapitału zapasowego		
poprawa błędu podstawowego		
Razem	-17 023	-17 581

28. Rezerwy

28.1. Zmiany stanu rezerw

	Rezerwa na straty na kontraktach	Inne świadczenia pracownicze i świadczenia po okresie zatrudnienia	Rezerwa na sprawy sądowe)	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2007 roku		1 204	2 937	4 141
Nabycie jednostki zależnej				
Utworzone w ciągu roku obrotowego	199	977	543	1 718
Wykorzystane				
Rozwiązane		-299	-2 546	-2 845
Korekta z tytułu różnic kursowych				
Korekta stopy dyskontowej				
Na dzień 31 grudnia 2007 roku	199	1 882	934	3 015
Krótkoterminowe	199	264	934	1 397
Długoterminowe		1 618		1 618

Kwota rezerw na sprawy sądowe, w wysokości 934 tys. zł, jest ujęta w rezerwach krótkoterminowych i odpowiada kwocie potencjalnych roszczeń.

Spółka wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy. W związku z tym Spółka na podstawie wyceny dokonanej przez aktuarium tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w powyższej tabeli.

Główne założenia przyjęte do wyliczenia rezerw na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne:

Stopa dyskontowa %	5,6
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń %	3,5
Stopa mobilności %	12,6

29. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)

Wyszczególnienie	w tys. zł	
	2007 r.	2006 r.
I. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	22 746	15 558
1. Wobec jednostek powiązanych	4 024	2 762
2. Wobec jednostek pozostałych	18 722	12 796
II. Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych	8 033	8 108
1. Podatek VAT	3 328	861
2. Podatek dochodowy od osób fizycznych	822	372
3. Pozostałe	3 883	6 875
III. Pozostałe zobowiązania	7 940	9 043
1. Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	2 069	1 980
2. Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	297	833
3. Inne zobowiązania	5 193	5 519
4. Pozostałe (ZFŚS)	381	711
IV. Rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu:	1 843	2 169
1. Niewykorzystanych urlopów	1 843	1 417
2. Premii		752

W zobowiązaniach z tytułu robót i usług są kwoty wynikające z wyceny kontraktów budowlanych na dzień bilansowy odpowiednio rok 2007 – 2.046 tys. zł, rok 2006 - 3.271 tys. zł.

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań krótkoterminowych:

- Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w tabeli poniżej.
- Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminie do 30 do 360 dni.
- Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

29.1. Zobowiązania z tytułu robót i usług wobec spółek Grupy o pozostałym do dnia bilansowego okresie spłaty

STRUKTURA CZASOWA ZOBOWIĄZAŃ I BRUTTO	bieżące	Przeterminowane					Zobowiązania brutto
		do 1 miesiąca	1 - 3 miesięcy	3 - 6 miesięcy	6 - 12 miesięcy	Powyżej 1 roku	
ZOBOWIĄZANIA WOBEC SPÓŁKI							
Polimex MostostalSA	7						
„Energomontaż-Północ” Sp. z o.o. w likwidacji							
„Energomontaż-Północ-Gdynia” Sp. z o.o.							
„Energop” Sp. z o.o.		802				2 386	3 188
Zakłady Remontowe Energetyki Lublin S.A.						541	541
„Energomontaż-Nieruchomości” Sp. z o.o.		222					222
„Energomontaż-Północ-Technika Spawalnicza i Laboratorium” Sp. z o.o.		67				6	73
„Energomontaż-Magyarorszag” Sp. z o.o.							
„Energomontaż-Północ-Belchatów” Sp. z o.o.							
„Intercllo-Energomontaż-Północ” S.A. w likwidacji							
„Energomontaż-Północ-Warszawa” Sp. z o.o. w Likwidacji							
SUMA	7	1 091				2 933	4 031

29.2. Zobowiązania z tytułu robót i usług o pozostałym do dnia bilansowego okresie spłaty

Wyszczególnienie		31.12.2007 r.	31.12.2006 r.
1.	do jednego miesiąca	10 711	7 503
2.	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	6 948	3 738
3.	powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy		
4.	powyżej 6 miesięcy do 1 roku		
5.	powyżej 1 roku		
6.	zobowiązania przeterminowane	5 087	4 317
Zobowiązania z tytułu dostaw, robót i usług, razem (brutto)		22 746	15 558
7.	Odpisy aktualizujące wartość zobowiązań z tyt. dostaw, i usług (wielkość ujemna)		
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług, razem (netto)		22 746	15 558

29.3. Zobowiązania przeterminowane z tytułu dostaw i usług o pozostałym do dnia bilansowego okresie spłaty

Wyszczególnienie		31.12.2007 r.	31.12.2006 r.
1.	do jednego miesiąca	4 967	2 929
2.	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	9	131
3.	powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	22	56
4.	powyżej 6 miesięcy do 1 roku	13	321
5.	powyżej 1 roku	76	880
Zobowiązania z tytułu dostaw, robót i usług, razem (brutto)		5 087	4 317
6.	Odpisy aktualizujące wartość zobowiązań z tyt. dostaw, i usług (wielkość ujemna)		
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług, razem (netto)		5 087	4 317

29.4. Zobowiązania długoterminowe

Spółka zawarła w kwietniu 2004 r. układ z wierzycielami, na podstawie którego jej zadłużenie zostało zredukowane o 40% a spłata zadłużenia rozłożona na 20 kwartalnych rat. Spółka terminowo spłaca raty i na dzień 31.12.2007 r. pozostała do spłaty kwota 2.222 tys. zł. Ponadto Spółka posiada zobowiązania długoterminowe z tytułu zatrzymanych podwykonawcom kaucji gwarancyjnych na kwotę 1.761. tys. zł, które są dyskontowane.

30. Rozliczenie międzyokresowe przychodów i długoterminowe zobowiązania układowe

ROZLICZENIE MIĘDZYOKRESOWE PRZYCHODÓW I ZOBOWIĄZANIA UKŁADOWE	2007 r.	2006 r.
- długoterminowe zobowiązania układowe		
- długoterminowe z tytułu umorzenia wierzytelności układowych	11 453	11 453
- długoterminowe zobowiązania układowe razem	11 453	11 453
- krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów		194
- umorzenie udziałów „EP Serwis” Sp. z o.o.		158
- z tyt. wieczystego użytkowania gruntów		36
- krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów razem	0	194

Kwota 11.453 tys. zł wynika z przeniesienia w 2006 r. na przychody przyszłych okresów, z wyniku lat ubiegłych kwoty stanowiącej 40% umorzonych wierzytelności układowych, do czasu zakończenia realizacji układu tj. do 2009 r.

31. Noty objaśniające do rachunku przepływów pieniężnych

Wyszczególnienie	2007 r.	2006 r.
Zmiana stanu należności		
Zmiana stanu należności w bilansie	-43 607	-4 718
Zmiana stanu należności inwestycyjnych	-410	-2 021
Kompensata pożyczek z należnościami		-6 871
Zmiana stanu należności z tyt. dywidend		-657
Zmiana stanu należności w rachunku przepływów pieniężnych	-44 017	-12 951
Zmiana stanu zapasów		
Zmiana stanu zapasów w bilansie		4 346
Zmiana stanu zapasów w rachunku przepływów pieniężnych		4 346
Zmiana stanu zobowiązań		
Zmiana stanu zobowiązań w bilansie	3 281	-8 126
Kompensata pożyczek z należnościami		7 671
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych		
Zmiana w klasyfikacji zobowiązania - rezerwy		
Zmiana stanu zobowiązań w rachunku przepływów pieniężnych	3 281	-455
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych w bilansie	-806	-22
Rozliczenie przychodów - ujawnione środki trwałe		-36
Zmiana stanu RMK w rachunku przepływów pieniężnych	-806	-58

32. Zobowiązania warunkowe

ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA na dzień bilansowy posiada poniżej prezentowane w tabeli zobowiązania warunkowe, wynikające z udzielonych i otrzymanych gwarancji dobrego wykonania kontaktów. Spółka Akcyjna udzieliła poręczenia wekslowego dla spółki „Energop” Sp. z o.o., gdy ta ubiegała się o otwarcie linii gwarancyjnej.

POZYCJE POZABILANSOWE	2007 r.	2006 r.
Zobowiązania warunkowe	17 923	11 405
Na rzecz jednostek powiązanych (z tytułu)	6 544	7 000
- weksle własne		
- udzielone gwarancje i poręczenia	6 544	7 000
„Energop” Sp. z o.o.	6 544	7 000
Na rzecz pozostałych jednostek (z tytułu)	11 379	4 405
- weksle własne		4 405
- udzielone gwarancje i poręczenia	11 379	
- sprawy sądowe		
Inne (z tytułu)		
Pozycje pozabilansowe należności warunkowe	3 741	1 679
Pozycje pozabilansowe zobowiązania warunkowe	17 923	11 405

Udzielenie poręczenia z tytułu zabezpieczenia okresu gwarancyjnego zrealizowanych kontraktów umożliwia wcześniejsze odzyskanie kaucji gwarancyjnych.

32.1. Aktywa oddane pod zabezpieczenie

Rodzaj zabezpieczenia	Zabezpieczone zobowiązanie	Wartość zabezpieczonego majątku w tys. zł
Hipoteka	linia gwarancyjna	14.700 dla ABN WK 5146 12.000 dla ING KW 36126 i 35127

33. Sprawy sądowe

Spółka jest podmiotem postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego, czy też organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań lub wierzytelności.

Zdaniem Spółki utworzone w wysokości 935 tysięcy złotych rezerwy na prawdopodobne ryzyka związane z toczącymi się sprawami sądowymi oddają najlepszy szacunek możliwych do poniesienia przyszłych kosztów.

34. Nakłady inwestycyjne

Spółka w 2007 r. poniosła nakłady inwestycyjne na:

- zakup rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 3.092 tys. zł,
- zakup wartości niematerialnych i prawnych w kwocie 43 tys. zł.

35. Informacje o podmiotach powiązanych

w tys. zł

Lp.	Spółka	Sprzedaż		Zakup	
		2007	2006	2007	2006
1.	Polimex-Mostostal S.A	33 335		77	
2.	„Energomontaż-Północ” Sp. z o.o. w likwidacji	9 013	21 490	46	1 710
3.	„Energomontaż-Północ-Gdynia” Sp. z o.o.	6 151	2 840	18	41
4.	„Energop” Sp. z o.o.	15 099	1 424	11 783	6 489
5.	Zakłady Remontowe Energetyki Lublin S.A.	812	660	1 597	371
6.	„Energomontaż-Nieruchomości” Sp. z o.o.	1 595	5 899	620	821
7.	„Energomontaż-Północ-Technika Spawalnicza i Laboratorium” Sp. z o.o.	219	256	958	654
8.	„Energomontaż-Magyarország” Sp. z o.o.	5 675	2 385		29
9.	„Energomontaż-Północ-Bełchatów” Sp. z o.o.		46		70
10.	„Interco-Energomontaż-Północ” S.A. w likwidacji				
11.	„Energomontaż-Północ-Warszawa” Sp. z o.o. w likwidacji				
12.	„Energomontaż-Północ Kozienice” Sp. z o.o. w likwidacji		5		
RAZEM wobec jednostek powiązanych		71 899	35 009	15 099	10 185

W prezentowanych powyżej sprzedażach ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA do spółek Grupy w kwocie 38.564 tys. zł uwzględniona jest sprzedaż środków trwałych do „Energop” Sp. z o.o. w kwocie 14.348 tys. zł.

w tys. zł

Lp.	Spółka	Należności netto		Zobowiązania	
		2007	2006	2007	2006
1.	Polimex-Mostostal S.A	28 378		1 403	
2.	„Energomontaż-Północ” Sp. z o.o. w likwidacji	22	6 056		532
3.	„Energomontaż-Północ-Gdynia” Sp. z o.o.	1 010	2 308		81
4.	„Energop” Sp. z o.o.	10	2 848	3 188	3 245
5.	Zakłady Remontowe Energetyki Lublin S.A.	73	51	541	189
6.	„Energomontaż-Nieruchomości” Sp. z o.o.	2 137	2 739	222	
7.	„Energomontaż-Północ-Technika Spawalnicza i Laboratorium” Sp. z o.o.		2	73	
8.	„Energomontaż-Magyarország” Sp. z o.o.	1 792	735		
9.	„Energomontaż-Północ-Belchatów” Sp. z o.o.	16	80		
10.	„Interco-Energomontaż-Północ” S.A. w likwidacji				
11.	„Energomontaż-Północ-Warszawa” Sp. z o.o. w likwidacji				
12.	„Energomontaż-Północ Kozienice” Sp. z o.o. w likwidacji				
	RAZEM wobec jednostek powiązanych	33 438	14 819	5 491	4 047

Transakcje z podmiotami Grupy odbywają się na warunkach równorzędnych z tymi, które obowiązują w transakcjach zawartych z podmiotami z poza Grupy.

Zobowiązania długoterminowe wobec jednostek powiązanych wynoszą 752 tys. zł, w tym z tytułu gwarancji 566 tys. zł (z tytułu układu z wierzycielami 186 tys. zł).

35.1. Jednostka dominująca całej Grupy

ENERGOMONTAŻ PÓŁNOC SA jest spółką zależną od Polimex-Mostostal S.A., która na dzień 31.12.2007 r. posiadała 65,55% udziału w kapitale zakładowym ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA.

W roku finansowym zakończonym 31 grudnia 2007 r. wystąpiły transakcje pomiędzy Spółką a Polimex-Mostostal S.A., a wartość tych transakcji wyniosła:

- sprzedaż	33.335 tys. zł	
- należności	28.443 tys. zł	
- zakupy	72 tys. zł	
- zobowiązania	1.403 tys. zł	(W tym raty układowe 1.396 tys. zł)

ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA jest podwykonawcą Polimex-Mostostal S.A. na budowie Elektrowni w Białymstoku.

36. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Spółki mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Spółki na dzień 31 grudnia 2007 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

37. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Spółka posiada środki pieniężne, lokaty krótkoterminowe i krótkoterminowe obligacje komercyjne. Od połowy 2007 roku wraz ze spółkami zależnymi Spółka korzysta z bankowego rachunku typu Cash pool. Głównym celem przy korzystaniu z tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki oraz rentowne i bezpieczne lokowanie nadwyżek finansowych. Spółka posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Spółka może zawierać również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych – są to głównie zerokosztowe strategie opcyjne. Celem tych transakcji jest ograniczenie wrażliwości Spółki na zmiany kursów walutowych, a także zagwarantowanie rentowności sprzedaży w przypadku spadku cen spowodowanych niekorzystną zmianą kursów walutowych.

Zasadą stosowaną przez Spółkę obecnie i przez cały rok 2007 jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółki obejmują ryzyko związane z płynnością oraz ryzyko walutowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej.

37.1. Ryzyko walutowe

Spółka narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny. Około 24,3% zawartych przez Spółkę transakcji sprzedaży wyrażonych jest w walutach innych niż waluta sprawozdawcza jednostki Spółki, podczas gdy 90% kosztów wyrażonych jest w tejże walucie sprawozdawczej.

Na dzień bilansowy 16,91 % wszystkich należności Spółki to należności dewizowe natomiast zobowiązania dewizowe to 7,94% wszystkich zobowiązań Spółki. Wysoki udział należności dewizowych wynikał z zakończenia i zafakturowania usług budowlano-montażowych wykonywanych w litewskiej rafinerii w IV kwartale 2007 r. Należności te zostały spłacone w całości w I kwartale 2008 r.

Strukturę walutową należności i zobowiązań prezentuje poniższa tabela.

Struktura walutowa należności	31.12.2007 r.	31.12.2006 r.	Struktura walutowa zobowiązań	31.12.2007 r.	31.12.2006 r.
Należności w EUR	3 664	2 467	zobowiązania w EUR	883	350
Należności w HUF	155 970	49 115	zobowiązania w HUF		
			zobowiązania w CZK		31
			zobowiązania w LIT	106	
			zobowiązania w NOK	2	7
należności walutowe przeliczone na zł	15 433	10 206	Zobowiązania walutowe przeliczone na zł	3 276	1 347
Należności wg bilansu	91 350	47 743	zobowiązania wg bilansu	41 695	38 009
% udział należności dewizowych	16,89%	21,38%	% udział zobowiązań dewizowych	7,85%	3,54%

Preferowaną metodą asekuracji przed ryzykiem kursowym stosowaną przez Spółkę jest hedging naturalny, tj.: zabezpieczanie ryzyka walutowego poprzez zawieranie transakcji generujących koszty w tej samej walucie co waluta przychodów.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku Spółka nie posiadała instrumentów zabezpieczenia ryzyka walutowego.

Przeprowadzając analizę wrażliwości Spółka przyjęła w założeniach wzrost/spadek kursu walutowego o 5%. Ze względu na nieistotny poziom ryzyka stopy procentowej oraz niezidentyfikowane ryzyko cenowe Spółka nie przeprowadziła analizy na wrażliwość dla tych ryzyk. W wyniku przeprowadzonej analizy wrażliwości obserwuje się, iż zysk przed opodatkowaniem Spółki byłby o 613,8 tys. zł wyższy gdyby kurs analizowanych walut wzmościł się o 5% w stosunku do złotówki przy założeniu pozostania innych zmiennych na stałym poziomie. Analogicznie osłabienie zł o 5% w stosunku do EUR i HUF spowodowałoby zmniejszenie wyniku Spółki o 613,8 tys. zł

37.2. Ryzyko związane z płynnością

Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez zarządzanie należnościami i zobowiązaniami Spółki oraz korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak krótkoterminowe lokaty finansowe. Negocjowane są warunki płatności w celu skorelowania planowanych wpływów z planowanymi wydatkami.

Spółka poprzez transakcje Cash Pool-owe uczestniczy w zarządzaniu płynnością Grupy Kapitałowej oraz dba o efektywne wykorzystanie wolnych środków finansowych posiadanych przez Spółkę oraz spółki zależne i stowarzyszone do finansowania potrzeb kredytowych.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Spółki na 31 grudnia 2007 r. wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

Rok zakończony 31 grudnia 2007 r.	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Powyżej 1 roku**	Razem
Pozostałe zobowiązania	10 102		4 767	1 881	16 750
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		22 952	3 880	3 978	30 810
Zobowiązania układowe przewidziane do umorzenia				11 453	11 453
ŁĄCZNIE ZOBOWIĄZANIA	10 102	22 952	8 647	17 312	59 013

* w tym kwota ZFŚS

Rok zakończony 31 grudnia 2006 r.	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Powyżej 1 roku	Razem
Pozostałe zobowiązania	10 087	946	6 534	1 205	18 772
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		15 558	4 883	6 712	27 153
Zobowiązania układowe przewidziane do umorzenia				11 453	11 453
ŁĄCZNIE ZOBOWIĄZANIA	10 087	16 504	11 417	19 370	57 378

* w tym kwota ZFŚS

** Na zobowiązani długoterminowe składają się rezerwy na wynagrodzenia i odprawy bez podziału na konkretne okresy wymagalności

37.3. Ryzyko cen towarów

Spółka narażona jest na ryzyko cenowe wynikające ze wzrostu cen surowców i materiałów budowlanych takich jak: cynk, stal, beton jak również materiałów ropopochodnych jak benzyna, olej napędowy. W celu ograniczenia ryzyka cenowego Spółka:

- na bieżąco monitoruje sytuację na rynkach podstawowych surowców i materiałów;
- dostosowuje parametry umów dostawczych w zakresie okresu trwania i wartości jednostkowej do bieżących i prognozowanych warunków rynkowych;
- jeżeli to możliwe Spółka wprowadza do umów sprzedaży wyrobów i usług klauzule umożliwiające waloryzację wartości tych umów w stosunku do zmian podstawowych elementów składowych

37.4. Ryzyko kredytowe

Spółka zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Spółki na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Spółki, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Spółki powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

37.4.1. Koncentracja należności wg kontrahentów stan na 31.12.2007 r.

Na 31.12.2007 r. występuje znaczna koncentracja należności handlowych, na grupę 10 kontrahentów przypada 75,7% należności handlowych. Wysoka koncentracja należności od Polimex-Mostostal S.A. utrzymuje się w pierwszym kwartale 2008 r. z uwagi na fakt współuczestnictwa ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA jako podwykonawcy w budowach, w których Polimex-Mostostal S.A. jest głównym wykonawcą.

w tys. zł

Lp.	Nazwa Kontrahenta	kwota należności	Struktura % największych dłużników	w tym:			
				należności przed terminem wymagalności	Struktura %	należności po terminie wymagalności	Struktura %
1.	Polimex-Mostostal S.A.	28 357	39,55	27 299	47,54	1 058	7,40
2.	Mažeikių Nafta	5 085	7,09	194	0,34	4 891	34,23
3.	VEOLIA Water System	4 733	6,60	4 733	8,24		
4.	Naftoremont Litwa – oddział Polimex-Mostostal	3 378	4,71	3 378	5,88		
5.	SNC Lavalin POLSKA	2 787	3,89	1 657	2,89	1 130	7,91
6.	Foster Wheeler Energia Polska	2 483	3,46	2 483	4,32		
7.	Fabryka Kotłów SEFAKO	2 341	3,26	579	1,01	1 762	12,33
8.	„Energomontaż-Nieruchomości” Sp. z o.o.	2 341	3,26	327	0,57	2 014	14,09
9.	Alstom Power	1 624	2,26	1 164	2,03	460	3,22
10.	Naftoremont	1 165	1,62	1 165	2,03		
11.	Pozostali odbiorcy usług	17 418	24,30	14 444	25,15	2 974	20,82
	Razem należności z tytułu robót i usług	71 712	100,00	57 423	100,00	14 289	100,0

37.5. Ryzyko cen towarów

Występujący wzrost cen na materiały budowlane może spowodować zmiany w rentowności kontraktów długoterminowych oraz konieczność renegotjacji umów w przypadku kontraktów wieloletnich. Spółki dążą do umieszczania klauzul umożliwiających przeszacowywanie wartości kontraktów przypadku znaczącego wzrostu cen.

38. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie dobrego rankingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Spółka wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

Wyszczególnienie	Na dzień 31.12.2007 r.	Na dzień 31.12.2006 r.
Oprocentowane kredyty i pożyczki		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	59 013	57 378
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-7 462	-24 754
Zadłużenie netto	51 551	32 624
Zamienne akcje uprzywilejowane		
Kapitał własny	133 145	135 869
Kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto	-17 023	-20 305
Kapitał razem	116 122	115 564
Kapitał i zadłużenie netto	167 673	148 188
Wskaźnik dźwigni	30,74%	22,02%

Docelowy wskaźnik dźwigni finansowej dla Spółki wynosi od 20 do 35%.

39. Instrumenty finansowe

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Grupy, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

	Kategoria	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
	zgodnie z MSR 39	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Aktywa finansowe		113 785	72 045	113 785	72 045
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	DDS	14 973	48 291	14 973	48 291
Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe)	DDS	3 838	6.649	3 838	6.649
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	PiN	87 512	41.094	87 512	41.094
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	PiN	7 462	24 754	7 462	24 754
Zobowiązania finansowe		59 013	57 378	59 013	57 378
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	PZFwgZK	59 013	57 378	59 013	57 378

40. Wynagrodzenia dla osób zarządzających i nadzorujących

Wyszczególnienie	01.01.-31.12.2007 r.	01.01.-31.12.2006 r.
W jednostce macierzystej		
- wynagrodzenie członków Zarządu	1 463 500,00	832 765,63
- wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej	274 725,00	235 375,00
RAZEM	1 738 225,00	1 068 140,63

41. Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych

Nie występuje takie transakcje.

42. Pożyczki udzielone członkom Zarządu

Nie występuje takie transakcje.

43. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

Nie występuje takie transakcje.

44. Struktura zatrudnienia

ŚREDNIOROCZNE ZATRUDNIENIE	01.01.-31.12.2007 r.	01.01.-31.12.2006 r.
Średnioroczna ilość pracowników	767	618
- na stanowiskach robotniczych	588	479
w tym: zatrudnieni w kraju	451	353
na eksporcie	137	126
- na stanowiskach nierobotniczych	172	124
w tym: zatrudnieni w kraju	159	118
na eksporcie	13	6
- korzystających z urlopów wychowawczych i bezpłatnych	7	15

ZATRUDNIENIE – STAN NA KONIEC OKRESU	31.12.2007 r.	31.12.2006 r.
Ilość pracowników	748	717
- na stanowiskach robotniczych	556	559
w tym: zatrudnieni w kraju	378	428
na eksporcie	178	131
- na stanowiskach nierobotniczych	186	154
w tym: zatrudnieni w kraju	168	148
na eksporcie	18	6
- korzystających z urlopów wychowawczych i bezpłatnych	6	4

45. Wydarzenia po dniu bilansowym

Po dniu bilansowym, na który sporządzone zostało sprawozdanie finansowe, nie zaszły żadne zdarzenia i okoliczności mogące w sposób istotny zniekształcić obraz sytuacji finansowej Spółki w danym okresie.

W dniu 20.02.2008 r. ENERGOMONTAŻ-PÓŁNOC SA zbyła wszystkie udziały, jakie posiadała w spółce zależnej „Energomontaż-Północ” Sp. z o.o. z likwidacji. Wartość tych udziałów była na datę bilansową w pełni objęta odpisem aktualizującym.

Warszawa, dnia 29 kwietnia 2008 r.

1. Prezes Zarządu	- Włodzimierz Dyrka	
2. Członek Zarządu	- Przemysław Milczarek	
3. Członek Zarządu	- Andrzej Orliński	
4. Członek Zarządu	- Mirosław Białogłowski	
5. Osoba odpowiedzialna
za prowadzenie ksiąg
rachunkowych	- Lidia Czajkowska	